

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-83. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVBE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVRE 36 P. PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESÉ.
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

28 OLDAL.

VIII. évfolyam. 203. sz.
Vasárnap, 1931 szeptember 6.

24 FILLÉR

Iparosok

tartanak ma Debrecenben nagygyűlést az adóemelések ügyében és tiltakozásra készülnek. Kétség telen, hogy ezer szempont szól a mellett, hogy a közterheket nem szabadna fokozni, különösen most, mikor minden foglalkozási ág válságban van, — viszont csak egy szempont szól mellette és ez az államháztartás egyensúlya, mely szorosan azonos az ország sorsával és jövőjével. El lehetne intézni az egész kérdést azzal, hogy ez az egy szempont felér a másik ezerrel. Mégis az igazság a közép-úton van. Kétségtelen, hogy a mai válság terheiből mindenkinek egyformán ki kell venni a részét, de ugyanakkor arra is kell gondolni, hogy ez a tehervállalás olyan legyen, melyet tényleg el is bír a polgár, mellyel megtud birkózni. Azonkívül pedig gondolni kell arra is, hogy az adófizető polgár teherbíróképességét fokozni elkerülhetetlen kötelessége azoknak, kik az ország sorsát intézik.

Ma is háborus idöket élünk, de most gazdasági téren. Ma is áldozatot kíván az állam polgáraitól, de nem véráldozatot, hanem pénzügyi áldozatot. Am a háboruban is hiába küldték rohamra a kicéhezett legénységet, és minden hősiesség hiábavaló volt, mikor a nélkülözések kikezdték ugy a front, mint a lakosság sorait.

A napjainkban folyó gazdasági háboruban is parancsoló szükségesség az adófizető polgárság teherbíró képességének biztosítása és fentartása. Meg vagyunk gyöződve, hogy a magyar társadalom minden rétege szívesen meghozza az áldozatot, csak legyen miből.

A debreceni iparosság és kereskedő társadalom különösen nehéz helyzetben van. A bajok itt nem mai kelettek. A mezőgazdaság válsága a Tiszántúlon különösen kimélyült és átterjedt a kereskedelemre és iparra. A lecsökkent vásárlóképeség folytán a régi híres debreceni ipar minden ága súlyos nehézséggel küzd, természetes tehát, hogy kétszeresen érzi a közterhek növekedését.

A kormányra hárul a feladat, hogy a takarékoság szigorú érvényesítése, és a pénzügyi reorganizáció után gondoljon a magán-gazdálkodás megsegítésére. Letagadhatatlan, hogy a németországi események következtében nálunk is előálló krízis után első teendő volt a pénzügyi reorganizáció, de ennek megtörténtével legszükségesebb teendő egységes és a változott viszonyoknak megfelelő gazdasági program felállítása és végrehajtása. Reméljük, hogy az új kormány mindent megtesz ezen a téren és lerakja alapjait egy gazdasági fellendülésnek.

Debreceni Ferenc cserkészelnök autókatasztrófiája miatt 3 évi fogházra ítélték a soffört

Tudósítás a 3-4-ik oldalon

Takarékossági bizottság alakul a városnál és külön repülőbizottságok vizsgálják felül a városi üzemeket

Debrecen városa támogatja az új kormányt nehéz munkájában

Indítvány a közgazdasági egyetem megszüntetésére

Dr. Hadházy Elemend főispán elnöklésével szombaton délelőlt 10 órakor a városi törvényhatósági kisgyűlés nagyfontosságú ülést tartott.

A közgazdasági egyetem megszüntetéséről.

Dr. Csóka László tanácsnok ismertette gróf Károlyi Gyula miniszterelnök leiratát a kormány kinevezéséről. Kéri a törvényhatóságot, hogy hazafias munkájában támogassák a kormányt.

Az előterjesztett javaslatához, mely szerint a közgyűlés biztosítja a kormányt arról, hogy nehéz munkájában támogatja, Balogh István szólalt fel.

— A mostani nehéz idökben a nemzetnek szent kötelessége, hogy a kormánynak segítségére legyen. Debrecen városa nem helyezkedhetik más álláspontra, mint hogy hazafias kötelességét teljesíteni fogja.

Debrecen városa a történelmi nehéz idökben is mindig szinte emberfeletti áldozatokat hozott azért, hogy Magyarország és ezzel egyetemben a város létét fenntartsák a biztosítsák.

— Ne vegye azonban rossz néven a mostani kormány Debrecen városától, ha arra kéri a kormányt, hogy a helyes takarékosági elv mellett mindent tegyen meg, hogy szerencsétlen eszuka hazánk továbbra is fennmaradhasson és hogy az okos gazda gondosságával gazdálkodják a kormány.

— A közgazdasági egyetemről gazdakörökben már több ízben beszéltek s megállapították, hogy nem felelt meg a várakozásnak. — Ha már takarékoságról van szó, helyesnek tartaná, ha Debrecen város törvényhatósága rámutatna arra, hogy ezt a közgazdasági egyetemet meg lehetne szüntetni. A közgazdasági egyetem fenntar-

tása több, mint kétmillió pengőbe kerül, talán nélkülözhetnének ezt az intézményt.

A kisgyűlés ugy az előadói, mint Balogh István javaslatát egyhangulag elfogadta, hogy feliratilag kérjék a kormánytól a közgazdasági egyetem megszüntetését.

A belügyminiszter leirata.

Ugyancsak leirat érkezett Keresztes Fischer belügyminisztertől is, aki azt kéri, az ország belső rendjének, nyugalmanak, az állampolgárok anyagi és erkölcsi jólétének elmozdítására irányuló törekvéseiben támogatja a törvényhatóságot. A kisgyűlés javasolja, hogy a törvényhatóság üdvözölje a belügyminisztert és biztosítsa őt támogatásáról.

Seitovszky becsuja.

Leiratot küldött Seitovszky Béla volt belügyminiszter is, aki köszönetét nyilvánítja a városi tisztikarnak odaadó és lelkes buzgalommal kifejtett munkásságukért. A leiratot egyhangulag tudomásul vették.

A takarékosági javaslat.

Zöld József helyettes polgármester terjesztette elő a belügyminiszter rendeletét, mellyel fokozottabb takarékoságot kíván keresztülni minden vonalon.

A belügyminiszter rendelete az 1930. évi IV. törvénycíkken alapul, amely hat év alatt 10 százalékkal csökkenteni kell a személyi kiadásokat.

A rendelet végrehajtására tíztagú takarékosági bizottságot kell alakítani, amely a város viszonyainak figyelembevételével megállapítja, milyen módon lehet a takarékosági rendszabályokat keresztülvinni.

A takarékosági bizottság a törvényhatóságnak tes. javaslatot és az így meghozott határozat kor-

mányhatósági jóváhagyás végett felterjesztendő.

Az új kormányrendelet már megállapítja a fix tételeket is, hogy milyen apasztásokat kell létrehozni és ennek végrehajtására háromhónapi határidőt szab meg.

A polgármester javasolja, hogy a közgyűlés válassza meg a takarékosági bizottságot. A személyzeti kérdések a kisebbik részét teszi ki a bizottság feladatának. A bizottságnak foglalkoznia kell a város keresőképeségével és fizetési lehetőségeivel és megoldást kell keresnie arra, hogy a 900.000 pengős deficitet eltüntesse. Az 1932. évi költségvetés elkészítésében tevékeny részt kell vennie, hogy a háztartás egyensúlyát a jövő évre biztosítsák.

Elkerülhetetlenül szükséges a inségakció megszervezése. Ennek végrehajtási lehetőségével is a takarékosági bizottságnak kell foglalkoznia.

A bizottság elnökét a saját tagjaiból választja.

A bizottság ülései nem nyilvánosak, a közönség részletes tájékoztatásáról gondoskodnak.

Az előterjesztett javaslatához Kolosváry Borcsa Mihály szolt hozzá és javasolta, hogy a közüzemek ügyvitelének és gazdálkodásának felülvizsgálatára pesti minta szerint repülőbizottságokat küldjenek ki. A téglagyarat esetleg be kell szüntetni, a városi nyomdánál is nagy takarékoságot kell keresztülni.

Dr. Tóth Lajos egyetemi tanár helyesli a repülőbizottságok gondolatát,

de nemcsak ezt a két üzemet kell felülvizsgálni, hanem minden üzemet.

A nyomdánál semmiféle baj nincs, ott semmi aggodalomra ok nincsen. Nem akarom tehát úgy tüntetni fel a dolgot, mintha ebben a két üzemből baj lenne.

Okos takarékossgot kell bevezetni, mert a takarékossg nem cél, csak eszköz. A takarékossg az élet tagadása, a jövedelmek fokozása az élet előmozdítása.

Javasolja a sürgősség kimondását, hogy a legközelebbi, hétfői közgyűlés már tárgyalja ezt a kérdést.

— A mai rendkívüli időkből veszedelmesnek tartaná, ha olyan hangulat kerekednék felül, amely nem kívánatos, ezért indítványozza, hogy a kormányleiratok tárgyalása a következő rendes köz-

gyűlésre maradjon. *Senki nem árt annyira az országnak, mint aki reményét vesztette és bedől a fajveszélyek közé.* Eredményt elérni csak úgy sikerül, ha mindenki tudja, hogy ebben az emberfajtában, amely a Duna-Tisza közén lakik olyan kvalitások vannak, amelyek mellett ezzel az emberfajttával a sors semmiféle könyörtelen változása nem bír. *A legerősebb reménységünk, hogy rövid időn belül a helyzet javulása megtörténik. A legfontosabb az, hogy megalapozzuk a kormány további munkalehetőségét.* (Helyeslés.)

Dr. Vásáry István polgármester: minden vizsgálatra kész vagyok

Ezután dr. Vásáry István polgármester emelkedett szólásra. — Mindenben egyetért Tóth Lajos fel fogásával. A városi vagyoni egyetlen részét sem akarjuk kivonni a takarékosági bizottság felülvizsgálata alól. Az előadói javaslat a miniszteri rendeletben túlméltólag felkatalmazást kíván adni a bizottságnak, hogy foglalkozhassék a gazdasági és pénzügyi kérdéssel. Ebből a szempontból tehát tulajdonképpen feleslegesnek kell tartanom az indítványt, azonban, hogy ne tűnjön fel úgy a dolog, mintha én, vagy a város hivatalos vezetősége a legkisebb mértékben is a városi vagyoni valamely része kezelésének felülvizsgálatára vonatkozó indítvánnyal szembehelyezkednék, hozzájárulok az előterjesztet indítványhoz. Lehetetlen azonban korlátlan jogkört ruházni a bizottságra. Különösen nem lehet ezt a nyomdánál megtenni, mert ott a református egyház társtulajdonos. Ezekre a kérdésekre egyébként a fővárosi törvény útmutatást ad. Amennyiben a törvényhatóság megszavazná a korlátlan hatáskört a bizottságnak, akkor névszerinti szavazást kérnék, mert ha a várost ebből folyólag anyagi kár érné, a magam részéről semmiféle felelősséget vállalni hajlandó nem vagyok. Egyébként minden vizsgálatra kész vagyok, minden vizsgálatot támogatok, nincs kifogásom az ellen sem, hogy ennek a vizsgálatnak az eredménye az legyen, hogy az illető üzem teljesen megszüntetessék, de természetesen a nyomdánál csak a társtulajdonos beleegyezésével. (Zajos helyeslés.)

Kolosváry Borcsa Mihály kijelenti, hogy nem akarta a repülőbizottságot diktatórikus hatalommal felruházni, csak az üzem vitele be kíván beletekinteni. Hozzájárul Tóth Lajos indítványához.

Indokolatlan kétségbeesés.

Dr. Fejér Ferenc: A nagyközönségben, amely súlyosan érzi a gazdasági terhet, sokkal indokolatlanabb kétségbeesés és bizalmatlanság fejeződik ki, de ez érthető. A közönség teljes megnyugtató végett azt javasolja, hogy a takarékosági bizottságnak csak olyanok legyenek a tagjai, akik sem az államtól, sem a várostól javadalmazást nem huznak.

Dr. Vásáry István polgármester: Mi a takarékosági bizottságba kiküldendő tagok személyét illetőleg semmiféle előterjesztést nem teszünk, rábízunk a törvényhatóság elhatározására, hogy kiket akar titkos szavazás útján oda beküldeni.

Fejér Ferenc válasza után Ruffy Kálmán nem tartja helyesnek Fejér javaslatát, hogy a törvényhatósági tagokat szelektálják. Akit titkos szavazással megválasztanak a takarékosági bizottságba, az feltétlenül bírja a közgyűlés bizal-

mat.

Dr. Nagy István, majd Fejér Ferenc és újból Tóth Lajos felszólalásából kiderül, hogy Fejér Ferenc tévedésben van egy, a sajtóban megjelent névsor tekintetében.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán ezután részletesen és pontosan összefoglalja az elhangzott javaslatokat és kimondja a határozatot mely szerint a kisgyűlés javasolja a törvényhatósági bizottságnak hogy alakítsa meg a tisztagú takarékosági bizottságot. Hogy kik legyenek a tagjai, erre nézve a polgármester semmiféle javaslatot nem tesz, titkos választás útján, tetszésük szerint döntsenek. A legmegnyugtatóbb az lesz, ha minden párt, a maga számarányának megfelelően vesz részt a bizottságban. Azzal, hogy minden párt a maga emberét bent látja, valószínűleg nem fog további biztosítékokat keresni arra vonatkozólag, hogy az általa beküldött egyének alkalmassak-e a takarékosági bizottságban való érdektelen szereplésre vagy nem.

Ugyancsak javasolja a kisgyűlés, hogy 5-5 tagú repülőbizottság tartson takarékosági felülvizsgálatot a Városi nyomda, Világítási Vállalat, Téglagyár, Szeszüzem Szeszüzlet és a Fakitermelés fölött. A jelentésük betérjesztésére kétheti határidőt kapnak. Az összes többi üzemeknek megvizsgálását a takarékosági bizottságra bízzák.

Debreczeni Jenő azt javasolja utólag, hogy csak a takarékosági bizottságot válasszák meg és ez egészítse ki magát anyai szakértséggel, amennyi szükséges, mert ha külön repülőbizottságok működnek, akkor az egyöntetű közös munkával soha nem lesznek készen.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán: A határozatot már meghoztuk tessék majd javaslatot tenni a közgyűlésen. A kisgyűlés kimondta a sürgősséget is úgy, hogy a legközelebbi közgyűlésre a bizottságok

működésükről jelentést kötelesek tenni.

a Kövesdy árvák felruházására. Uj versenytárgyalás

Dr. Vass Károly főjegyző tett javaslatot arra nézve, hogy a város hirdessen új versenytárgyalást a Kövesdy-féle árvatartó alapítványból felruházandó árvák ruházási szükségletének szállítására. Az első versenytárgyalás eredménytelen volt, ezért a kisgyűlés indítványozta az új versenytárgyalás megtartását.

Néhány kisebb jelentőségű ügy megvitatása után a kisgyűlés ülése véget ért.

Az egységspárt jelölésével a takarékosági és a repülőbizottságokba.

A debreceni egységspárt szombaton este igen népes értekezletet tartott, amelyen megejtette a takarékosági bizottság és a repülőbizottságok jelöléseit.

Az értekezleten, amelyet dr. Ruffy-Vargha Kálmán elnök vezetett, számos tartalmas felszólalás hangzott el a város gazdasági problémáiról. Majd a párt elhatározta, hogy a tisztagú takarékosági bizottságba kiküldi tagjait, valamint állást foglalt a kisgyűlés határozata mellett is az üzemek felülvizsgálatát illetőleg.

A takarékosági bizottságba a következőket jelölte az Egységspárt: Balogh István, dr. Debreczeni Barna, Debreczeni Jenő, Félégyházy János vagy dr. Nagy István, dr. Hegedűs Jenő, dr. Sz. Kun Béla, dr. Radó Rezső, Steinfeld István.

A repülő bizottságokba a következőket jelölték, fenntartván mind a bizottságban egy-egy helyet az ellenzék számára:

Lemondott a román kormány

Bukarest, szept. 5. Az Adverul értesülése szerint Jorga miniszterelnök ma kihallgatáson jelent meg a királynál, hogy ez alkalommal benyújtja az öszkormány lemond-

ását. A lemondás oka az, hogy Jorga miniszterelnök az utóbbi időben azt az impressziót nyerte, hogy a király nincs megelégedve a kormányzat intézkedéseivel.

Weinreb bankárt letartóztatták

Budapest, szept. 5. Weinreb Oszkár bécsi bankár valutacsempészés vádjával gyanúsítva, összeütközésbe került a jelenleg fennálló valutarendeleettel. Weinreb 14 nappal ezelőtt akarta elhagyni Magyarországot és ekkor a Mátyásföldi repülőtéren letartóztatták. A nála levő, mintegy 28 ezer pengőre vonatkozóan azt akarta igazol-

ni, hogy ő Magyarországra mintegy 70 ezer pengővel érkezett. Ettől a naptól kezdve minden nap kihallgatták Weinreb Oszkárt és a napokig tartó kihallgatás után szombaton a főkapitány kihirdette előzetes letartóztatását. Az előzetes letartóztatás az 1922. évi 26. t.-c. 1. §-a alapján történt, fizetési eszközzel való visszaélés címén.

SZUDY SAJTÓFŐNÖK SZABADSÁGON.

Budapest, szept. 5. Szudy Elemér miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője megkezdte egy hónapi szabadságát.

Leujabb divatu férfiruhákat

legfinomabb kivitelben készítünk.

Kovács Márton és Tóth Gvula, urisزابók Piac ucca 63.

100 éve a i ő t ajánljuk...

Intézeti

kelengye

Febérnemű

Paplantakaró

Matrác.

Kardos Lászlónál, Debrecen

Használatban a legolcsóbb.

Három évi fogházzal sujtotta a debreceni törvényszék Tóth Gábort, a pünkösdi halálos autószerencsétlenség előidézőjét

A szombati főtárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg - Valósággal megostromolták a tárgyalótermet - Debreczeni Ferenc tragikus halálának története a törvényszék előtt - Nem helyezték szabadlábra Tóth Gábort, aki 70-80 kilométeres sebességgel robogott a Simonyi uton

Ecsedi Jánost, a piros autó soffőrjét telmentették

Ez év tavaszán minden körben nagy megdöbbenést keltett az a halálos autószerencsétlenség, mely pünkösdi vasárnap déli 1 óra tájban történt Debreczenben, a Simonyi uton. Pünkösdkor nagy cserkészünnepségek voltak Debreczenben s a cserkészkerületi ügyvezető alelnök, Debreczeni Ferenc, ref. főgimnáziumi tanár kora délután 1 órakor az Arany Bika elöl egy autótaxival akart kimenni a Polgári Lövéldébe. Debreczeni Ferenc társaságában volt Labossa Lajos, evangélikus lelkész, vallás-tanár, továbbá Jausz Béla tanár és Benedek Béla főtanító. A társaság Ecsedi István 45 éves autótaxi tulajdonos piros gépkocsijára ült fel. Az autó szabályos tempóban robogott végig a Péterfián, majd a Simonyi uton váratlanul erős lökést kapott. Ennek következtében ugrásszerűen balra lendült, majd a villamos sínek mellett levő villany-, illetve gázlámpaoszlopnak csapódott. A következő pillanat-

ban Debreczeni Ferenc fejével kizuhant a gépkocsiból s rövid idő alatt kiszenvedett. Labossa Lajos súlyos sérüléseket szenvedett, amennyiben az állkapcsa két helyen is eltört. A másik két utas kisebb sérülésekkel menekült meg a biztos haláltól.

A nyomozás megállapítása szerint a szerencsétlenséget Tóth Gábor D. 19-525. sz. jelzésű sötétkék autója idézte elő. Tóth ugyanis nagy sebességgel akarta az Ecsedi kocsiját előzni, a visszakanyarodást azonban rövidre vette. — Így történt azután, hogy a sötét taxi a Debreczeniék autóját elkapta és letolta az uttestről.

A rendőrség még a szerencsétlenség napján őrizetbe vette Tóth Gábort, aki ellen az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétsége és gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége címen emelt vádat. Hasonlóan vádat emelt az ügyészség Ecsedi János ellen is.

napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

— Bűnösnek érzi magát? — kérdezte most Jeney elnök a vádlottól.

— Nem érzem magamat bűnösnek, — hangzik a felelet. Majd Tóth Gábor az elnök további kérdéseire elmondja, hogy 1929-ben tett vizsgát, de csak 1930. évi májustól vezet állandóan kocsit, mely felerészben az övé, felerészben a sógoráé, Thury Istváné. A kérdéses napon délben 1 órakor a klinikai taxiállomásra ment. Előtte robogott Kecskés János autója, melyet a Péterfián előzött meg. A Simonyi uton 15—20 méterre ment előtte Ecsedi piros taxi. Ezt meg akarta előzni és ezért túlkölt.

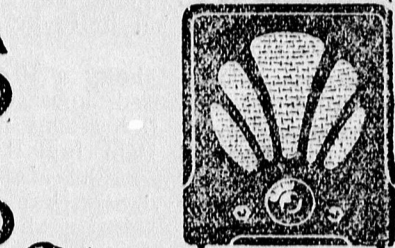
— Milyen sebességgel ment ekkor? — kérdezte most az elnök, aki a legcsekélyebb mellékhatalmányt sem hagyta figyelmen kívül s pártatlan precizitással minden részletre fényt derített a kihallgatások

A LEGNAGYOBB DIADAL

2+1 CSÖVES HALOZATI

RADIO

Standard

alkalmával.

— A piros autó 40 kilométeres sebességgel mehetett s én is olyan tempóban mentem. Mikor az előzés miatt gyorsítottam, akkor sem lehetett az én sebességem 55 kilométernél több. Megjegyzem még, hogy a kocsimon a sebességmérő óra rossz volt.

A három defekt

A továbbiakban elmondta Tóth Gábor, hogy amikor elsuhan a piros taxi mellett, nem érezte, hogy érintette volna a kocsit. Ezután be akart menni a rendes menetvonalba.

Az elnök újabb kérdést tesz fel:

— Miért állott meg később, ha nem vett észre semmit?

— Mert aznap már három defekt volt s azt hittem, hogy valamelyik kereket defekt érte.

— Milyen messze állott meg a piros autótól?

— Vagy 80 méterre. Ekkor láttam, hogy a Simonyi ut közepé táján integetnek. Ekkor visszamentem Ecsediék kocsijához, mely 3—4 méterre volt a gázlámpaoszloptól. A piros gépkocsi hátulsó bal része leszakadt, össze volt törve. A sebességetek én nem láttam, csak később tudtam meg, hogy tulajdonképpen mi történt.

Jeney elnök: Miért ment meg nem engedett sebességgel az álló-

máshelyére, mikor erre nem volt semmi szükség?

— Mert nem volt elég kocsi a standon.

Elmondta még az elsőrendű vádlott, hogy az előzésnél másfél méter volt a kocsi között a távolság. Ezt a distancot a kanyarodásnál is betartotta. Mikor elhagyta a piros taxit, gummisurlódást hallott, de akkor csak azt hitte, hogy a másik kocsi meg akar állani.

Mit mond a piros taxi soffőrje?

Ezután Ecsedi Jánost szólítja be az elnök. Ő sem érzi magát bűnösnek. A saját gépkocsiját vezette. 1927-ben tett vizsgát; ugyanabban az évben kapott engedélyt. Másfél éve foglalkozik rendszeres autóvezetéssel.

Pünkösdi vasárnapján délben négy utast vitt autóján az Arany Bikától a Polgári Lövéldéhez. — Előtte nem ment kocsit. Az ut teljesen szabad volt. Utána jött Kec-

A szombati főtárgyalás

A pünkösdi halálos autószerencsétlenség ügyében szombatra tüztek ki a főtárgyalást a debreceni törvényszéken. Már a reggeli órákban rengeteg érdeklődő sétált a törvényszék földszinti folyóján. A 11. számú tanácsterem előtt alig lehetett közlekedni, olyan nagy volt a csődület.

Körülbelül fél 11 óra lehetett, amikor több kisebb ügy letárgyalása után dr. Jeney Sándor tanácselnök intézkedésére elővezették a fagyházból az előzetes letartóztatásban levő Tóth Gábort. Az ügyészi asztal mellett dr. Eöry Kálmán ügyész foglalt helyet, míg a védői asztalnál Tóth Gábor védője, dr. Fejér Mór és Ecsedi János védője, dr. Simon Imre ügyvédek foglaltak helyet. Ugyancsak ennél az asztalnál ültek a szakértők: Des Combes Henrik és Csobai László. Egy másik asztalnál dr. Orsós Ferenc egyetemi tanár és dr. Horváth Anrtur törvényszéki orvos, orvosszakértők olvasták irataikat.

A fogházörök visszaverik a közönség ostromát.

A tanácsterem ekkor már zsúfolásig megtelt az érdeklődőkkel, de kint a folyosón még legalább száz ember várakozott. Mindenáron be akartak jönni a terembe. Az ajtóban álló fogházörök előbb szép szóval igyekeztek távoltartani a tolokodókat.

— Nem lehet bejönni többnek, — mondták határozottan. — Teszenek szabaddá tenni az ajtót.

A közönség azonban nem hallgatott a fogházörökre s amikor az ajtó újból megnyílt, egyszerre 20—30 ember akart betörni. A két erős fogházör eleinte nem bírt a bezuduló tömeggel, míg végre dr. Eöry Kálmán ügyész megsokalta a hiábavaló figyelmeztetést és érelyesen lépett fel a tolokodók ellen.

Ezután már a fogházöröknek aránylag csekély erőfeszítéssel sikerült visszaverni a közönség ostromát.

A vádlottak.

Néhány perc múlva Jeney elnökkel az élén bevonult a tanács. Az elnök megnyitotta a főtárgyalást s közölte, hogy Tóth Gábor és Ecsedi János soffőrök, autótaxitulajdonosok bűnügyét fogják tárgyalni, akiket az ügyészség gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétségével és gondatlanságból okozott emberölés vétségével vádol.

Ezután a vádlottak nacionálját vette fel az elnök.

Tóth Gábor, 25 éves, debreceni autótaxis. A rendőrségen autóvezetéssel kapcsolatban kihágásért előbb 8, majd 3, ismét 3, később 5 s legutóbb újból 5 pengőre volt büntetve.

Ecsedi János, 45 éves autótaxis, azelőtt bérkocsitulajdonos. Büntetlen előéletű.

Ezután a másodrendű vádlott, a sértettek és a tanúk elhagyják a termet s Jeney elnök megkezdi Tóth Gábor kihallgatását.

A halálgató coffőrje nem érzi magát bűnösnek.

Jeney Sándor tanácselnök röviden ismerteti Tóth előtt a vádiratot, mely szerint 1931 május 24-én délután 1 óra tájban a Simonyi uton Tóth Gábor nagy sebességgel előzni akarta az előtte haladó autót, közben a visszakanyarodást rövidre vette s előidézte a halálos szerencsétlenséget, amennyiben Ecsedi János gépkocsiját oldalra lendítette. A gépkocsi nekiment az uttest mellett gázlámpaoszlopnak s ennek következtében Debreczeni Ferenc kizuhant és halálra zuzta magát, Labossa Lajos pedig nyolc

Jó világítás - többtermelés!

Alapos megfigyelések mutatják, hogy az ipari üzemek világításának racionalizálása a munkateljesítményt 30%-al növeli. A munkahelyek káprázásmentes, világítása kiméli szemünket és gazdaságos. Használjunk tehát modern

TUNGSRAM
GYÖNGYFÉNYLÁMPÁI!

kés kocsija. Azt nem tudta, hogy a Péterfián Kecskést megelőzte Tóth. Ő nem hallott semmi túlkölést, bár az sem lehetetlen, hogy Tóth túlkölt. Tóth sötétké kocsiját csak akkor vette észre, amikor már mellette robogott. A következő pillanatban az ő autója, mely körülbelül 35-40 kilométeres sebességgel haladt, kirepült balra. Azonnal levette a gázpédálról a lábát s mivel a gép az uttest mel-

letti villany- és gázszlopoknak tartott, hogy az összekötőket elkerülje, jobbra fékezett. A bal kerék defektet kapott, a kocsit balra csúszott, majd felszaladva a villamos sínekre, megállott. A gázlámpa ki volt dülve s a földön ott hevert Debreczeni Ferenc és Labossa Lajos.

Végül az elnök kérdésére még elmondja, hogy a sötétké taxi 80-100 méterre állott meg tőlük.

Labossa Lajos tanuvallomása

Labossa Lajos 40 éves evangélikus lelkész, vallásanár az első tanu. Ő egyik szenvedő hőse volt a pünkösdi autószerencsétlenségnek, amennyiben az állkapcsa két helyen is eltört s két hétig kezeltek a klinikán.

Labossa előadja, hogy a Bikánál ültek fel az Ecsedi kocsijára. A hátulsó ülésen Debreczeni Ferenc, ő és Benedek Béla foglaltak helyet, míg a soffőr mellett Jausz Béla ült. A Simonyi uton hangos zugást hallott s úgy érezte, hogy valami hozzácsúrlódik a kocsijához. Feltűnt neki, hogy a sötétké autó nagyon közel ment el mellettük. Az volt a benyomása, hogy az ő kocsijuknak előbb a hátsó részét, aztán az elejét félrecapta. A következő pillanatban hatalmas ütést érzett, mintha valami doronggal állon vágta volna. Ugyanakkor kirepült a gépkocsiból.

A szakértői vélemény.

Miután a tanut megeskették vallomására, dr Orsós Ferenc egyetemi tanár, orvosszakértő ismertette a szakértői jelentést. Ezek szerint Debreczeni Ferenc halálának közvetlen oka agyhüvely volt, melyet agyrongcsolódás idézett elő.

A fej baloldali horpadásos koponyatörést, ezenfelül pedig haránt koponyalapi törést észleltek. Ezek szakították szét a koponya ütőeret. Ismertette Orsós professzor a további külsérelmeket, majd megemlítette, hogy a fej sérülése olyan súlyos volt, hogy a halálnak másodperc alatt be kellett következnie, noha a koponyacsontok az átlagnál erősebbek voltak.

Dr Horváthi Arthur orvosszakértő csatlakozik Orsós professzor előterjesztéséhez.

A további tanukihallgatások

Ezután sorra szólították be a tanukat.

Benedek Béla, 43 éves, somszágybányai fótanító a piros autóban bal felől ült. Nem emlékszik, hogy a mögöttük jövő autó túlkölt volna. Tóth Gábor egész közel robogott el mellettük s ő ösztönösen félrehúzódott. Érezte, hogy az autó korán leayarodik eléjük. Majd recessenést hallott és ő kirepült a kocsiból. Rövid időre elvesztette az eszméletét s mikor magához tért, látta, hogy mögötte ott fekszik Debreczeni Ferenc, eszméletlenül, hörögve.

Vitéz Kelemen József, 33 éves banktisztviselő a Simonyi ut jobb oldalán állott Török Tiborral, mikor a szerencsétlenség történt. Nem emlékszik, hogy a sötét autó túlkölt volna, azt azonban határozottan állítja, hogy rendkívül gyorsan haladt. Az volt a benyomása, hogy az előzéken a sötét kocsit nekiütődött a piros taxinak, aztán kifordult jobbra s majd elütött egy biciklistát, aki a két gépkocsit közl szorult.

Ifj. Pásztor Gyula, 30 éves, okl. gazda a Kecskés János autóján ment a Debreczeniék kocsija mögött, mely 30-40 kilométeres sebességgel haladhatott. Később Tóth megelőzte őket és sebeseen robogott végig a Simonyi uton. Mikor a piros taxi mellé ért, úgy látta, mintha a két autó összeragadt volna; ő sem hallotta, hogy Tóth Gábor túlkölt volna.

Török Tibor, 48 éves pezsgőgyáros, vizsgázott urvezető elmondja, hogy Kelemennel együtt ő is szemtanúja volt a pünkösdi autószerencsétlenségnek. Szerinte a sötétké kocsit 70-80 kilométeres sebességgel ment, bizonytalan vezetéssel. Közvetlenül a piros taxi mellett robogott el, azután a két kocsit egymástól mintha elcsapódott volna. Megemlítette, hogy később egy ur megfenyegette Tóthot, aki az illető ur szerint — az ő kocsiját is csaknem elütötte.

Mag Imre, 31 éves repészmér-

nök Simonyi ut 7. sz. villájának a kertjéből látta a szerencsétlenséget, amely úgy történt, hogy a 70-80 kilométeres sebességgel robogó sötét autó szabálytalanul előzte a pirosat. Arra nem tud visszaemlékezni, hogy túlkölt volna. Mikor a sötét kocsit előzött, egy ideig a baloldalon ment, majd áttért a jobb oldalra, de amikor megállott, ismét a baloldalon volt. — A soffőr nem volt ittas.

Kohn Mór, 28 éves vásári kereskedőt, továbbá Kecskés János 25 éves soffőrt és Trencsényi István 36 éves államrendőrt hallgatta ki még tanukul a bíróság. Ezek azonban semmi érdemleges dolgot nem tudtak mondani a szerencsétlenségre vonatkozólag.

A tanuk nagyrészt a törvényszék megeskette vallomásukra.

A délutáni folytatólagos főtárgyalás.

Délután fél 4 órakor nyitotta meg ismét a folytatólagos főtárgyalást dr Jeney Sándor tanácselnök, aki részletesen ismertette az iratokat. Majd felkérte Des Combes Henrik mérnököt, törvényszéki szakértőt, hogy adja elő szakvéleményét.

Des Combes Henrik nagy felkészültséggel és mindenre kiterjedő figyelemmel ismertette az ügyet. Eszerint a sötétké autót tulságosan hamar tért át a baloldalra. — Sárhányójával beleakadt a piros kocsj sárhányójába, mely ennek következtében balra lendült. A szakértő szerint azonban nemcsak Tóth Gábor, hanem bizonyos tekintetben Ecsedi János is felelős a szerencsétlenségért. Ecsedi ugyanis nem elég gyakorlott, már pedig kellő szaktudással esetleg el lehetett volna kerülni a súlyos szerencsétlenséget.

*Nálunk van, bor hely
nálunk a Debreczeni!*

Egyes pár cipők

nagyon olcsó eladása.
Okvetlen nézze meg
a kirkatomat.

Benyáts Emil áruháza Debreczen.

A perbeszédék

Ezután dr Eöry Kálmán királyi ügyész állott fel szólásra és nagy alapossgal felépített vádbeszé-
dében kifejtette, hogy a könnyelműség és a gondatlanság milyen súlyos szerencsétlenséget okozott másoknak. Vannak soffőrök, akik a legesekélyebb ok nélkül meg nem engedett sebességgel robognak végig a városban, veszélyeztetve a közönség testi épségét. Szálguló halálszekernek nevezte Tóth Gábor autóját, akinek esetében a gondatlanság nem lehet vitás.

A továbbiakban a közvádó Ecsedi szerepével foglalkozott. Azt mondta, hogy Ecsedi gyakorlatlan kézzel vezette a kormányt, tehát ő is gondatlan volt. Ellene is fenn tartja az eredeti vádat. Tóth volt azonban az, aki megindította a lavinát és ezért szigorú büntetést kér reá.

Dr Fehér Mór ügyvéd, Tóth Gábor védője azt vitatta, nincs hitelesen beigazolvva, hogy...

engedett sebességgel ment a sötét taxi. Igyezkzik védenének ártatlanságát bizonyítani, ha azonban a bíróság mégis bűnösnek találja — kéri, vegyék tekintetbe az enyhítő körülményeket és megfelelően enyhe büntetést kér.

Szavait ezzel fejezte be.
— En is ismertem Debreczeni Ferencet és mindig becsültem Nemes jellemét. Debreczeni Ferenc szelleme nem kíván bosszút.

Ezután dr Simon Imre ügyvéd, Ecsedi János védője mondotta el gondosan felépített védőbeszédét. Vitatta, hogy védenée csak a szükséges elhárító mozdulatot végezte el. Ő nem gondolhatott arra, hogy defekt támad és balra fordul a kocsit. Vitatta továbbá azt, hogy Ecsedi igenis levizsgázott és így nem lehet őt tudatlansággal és gyakorlatlansággal vádolni. Egyetlen kihágást sem követett el, ami nagy szó az autóvezetés történetében. Kéri védenée felmentését.

Az ítélet

Már délután 5 órára járt az idő, mikor dr Jeney Sándor a tanács élén visszavonult ítélethozatalra s negyedórán tanácskozott. A törvényszék Tóth Gábor gondatlanságából okozott emberölés vétségében és gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétségében mondta ki bűnösnek Tóthot és három évi fogsázbüntetésre ítéli és

Örök időre eltiltja őt az autóvezetéstől.

E büntetésbe a bíróság az előzetes vizsgálati fogságban eltöltött három hónapot és 11 napot beudta. Ecsedi Jánost a törvényszék felmentette az ellene emelt vádak alól.

A gondosan megszerkesztett indokolásban Jeney elnök kifejtette, hogy azért kellett Tóth Gábor ellen a maximális büntetést alkalmazni, mivel a gondatlanságok egész sorozata terheli a vádlottat. Ugyanakkor a bíróság semmiféle enyhítő körülményt nem talált. — Megbánást a vádlott nem tanúsított, bűnösségét nem ismerte be és ezenfelül kihágásért többször volt már büntetve. Az indokolás szerint viszont Ecsedit fel kellett menteni, mivel büntetőjogilag nem lehetett a gondatlanságot megállapítani.

Dr Eöry Kálmán ügyész Ecsedi elíteltetése végett felebbezést jelentett be a táblához, a Tóth elleni ítéletben természetesen megnyugodott.

Dr Fehér Mór ügyvéd Tóth Gábor nevében felebbezést jelentett

be a bűnösség megállapítása miatt — továbbá felmentés, illetőleg a büntetés enyhítése végett. Egyben kérte a törvényszéket, hogy az ítélet jogerőre emelkedéséig helyezze szabadlábra Tóth Gábor, mivel annak szökésétől egyáltalán nem lehet tartani.

Ecsedi János és Simon Imre védő a felmentő ítéletet tudomásul vették.

A törvényszék elutasította Fehér ügyvéd szabadlábrahelyezési kérelmét és Tóth Gábor vizsgálati fogságát az ítélet jogerőre emelkedéséig fenntartotta.

Önnél társaság lesz ma... — vegye kihordásra is:

Badacsonyi (Révfülöp) hegyborokat	} 120
Rizlinget	
Kéknyelűt	
Vörösbort . . . . . 1 liter 140	

Strém Vilmosné vendéglőjében
Szent-Anna-u. 46.

NE JAVITTASSA MEG SZÖNYEGEIT
míg nem győződik meg a szakértő munkájáról és olcsó áramról.

Tütündján Pál
perzsaszőnyegjavító, Szent-Anna-u. 23.

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása
precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár
varrógépet előállítani!

Singer varrógépek
azonban évtizedes tapasztalatok alapján,
kizárólagosan varrógépeket
gyártó üzemben készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK
világhirűek!

Singer varrógép részvénytársaság.

DEBRECEN, PIAC U. 79. — TELEFON: 16—96.

Az OMKE pöre egy amerikai 500 dolláros biztosítékért

*Eltűnt Amerikában a fiatalember,
akiért szivességből letették a biztosítékot*

1929 tavaszán, amikor a newyorki Rossuth-szobrot leleplezték, a magyar zarándokcsapattal az OMKE egy nagyobb csoportja is kiutazott Amerikába. Azok a kereskedők, akiket az OMKE azért vitt ki, hogy Amerika liktető gazdasági életével megismerkedjenek. Az amerikai utazásban egy tekintélyes tolsvai kereskedőnek, Dick Sámuelnek a fia, Dick József is részt vett, aki a bécsi világkereskedelmi akadémiának végzett hallgatója volt és — mint az utlevél iránti kérvényében előadta — azért vett részt az amerikai utban, hogy odakinn tovább fejlessze kereskedelmi ismereteit.

Mikor kiérkeztek amerikai part-ra, a kivándorlást ellenőrző bizottság gyanusnak találta Dick Józsefet, mert fiatal volt és kevés volt a pénze; ezért 500 dolláros biztosítékot követelt tőle azért, hogy meghatározott idő múlva elhagyja az Egyesült Államok területét, híven a budapesti amerikai főkonzulátuson letett esküjéhez, hogy nem fogja kijátszani a kivándorlási törvényt. A fiatal ember kétségbeesetten könyörgött, mert már-már az a veszély fenyegette, hogy Ellis-Izlandra deportálják, amikor azután Horváth Zoltán, az amerikai magyar kereskedelmi kamara elnöke letett érte egy 500 dollárról szóló csekket, miután a fiatal Dick megígérte, hogy mihelyt hazaérkezik, az atya visszafizeti a biztosíték összegét. A kellemetlen helyzetéből kiszabadult Dick József azután néhány napig együtt volt az OMKE tagjaival, de egyszer csak eltűnt s a biztosítékul letett csekket Horváth Zoltán volt kénytelen kiváltani.

A kivándorló csoport hazaérkezése után az OMKE magára engedményeztette Horváth Zoltán csekkjét, majd levelezést kezdett az elszökött ifjú atyjával, Dick Sámuellel, de az megtagadta a fizetést azzal a kifogással, hogy fiáért nem vállalt kötelezettséget. Miután békés uton nem sikerült rendezni a vitát, az OMKE heperelte Dich Sámuel az 500 dollárért a sátorlaj-ujhelyi törvényszéken, amely elutasította a keresetet azzal az indoklással,

hogy a peres felek között jogviszony nem létesült.

Az OMKE felebbezése folytán a debreceni kir. ítélőtáblához került az ügy, ahol a Gallé-tanács előtt folyt le a tárgyalás. Az OMKE képviselője, dr. Hegedüs László ügyvédjelölt indítványára a tábla bizonyítás kiegészítést rendelt el, melynek során Tolesva község főjegyzője eskü alatt vallotta, hogy az amerikai utlevél kiállításához szükséges községi bizonyítvány adatait az ifjú s az idős Dick együttesen szolgáltatták s az apa határozottan kijelentette, hogy ő küldi ki kiskorú fiát Amerikába, bár a költségek viselésének módzatairól ekkor nem ejtett szót. A kir. ítélőtábla egész terjedelmében megváltoztatta a törvényszék ítéletét s arra kötelezte Dick Sámuel, hogy 500 dollár tőkét, ennek kamatait s a perköltségeket fizesse meg az OMKE-nek. Az ítélet indoklása szerint Dick Sámuelnek az utlevél megszerzése körüli magatartásából s kijelentéseiből megállapítható a felek közötti jogviszony. Bár az 500 dollárnyi költség látszólag meghaladja a tartási kötelezettség mértékét s noha egy amerikai ut luxus utazásnak is minősíthető, mégis abból a körülményből, hogy az alperes több ingattal rendelkező tekintélyes kereskedő, aki fiával magasabb kereskedelmi iskolát végeztetett és Amerikába is azért küldte, hogy mint jövődöbéli utódja, a kereskedő szakmában tovább képezze magát, az a következtetés vonható le, hogy a kiskorú fia cselekményével okozott károkért kártérítési felelősséggel tartozik harmadik jóhiszemű személynek.

Takaréktűzhely

minden kivitelben
készen kapható
(Használt is.) javításokat vállalok

Nagy István

Széchenyi ucca 6.

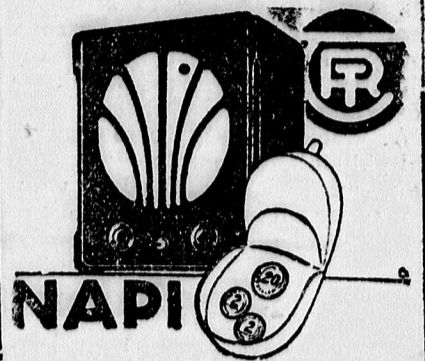
A CSOKONAI SZINHÁZ RENDIVÜLI
KEDVEZMÉNYEKET NYUJTO
BÉRLETI FELHIVÁSA.

A színház igazgatósága az előrelátó hatólag már szeptember hó 15-én megkezdődő új évadra, a napi hely-áráknál 25 százalékkal, illetve Szin-pártoló Egyesületi tagoknak 35 százalékkal olcsóbb áron A. (hétfőn), B. (szerda) és C. (péntek) sorozatát egyenként 30 előadásra szóló bérletet nyit. 10 bérlet előadás ára előre fizetendő.

Ezenkívül, hogy a a közönség azon tagjai is élvezhessék a bérletváltás előnyeit, akik előre meghatározott napokra bérletet elfoglaltságuk miatt nem tudnának váltani, meghonosította a szelvény bérletrendszerét. E bérlet tetszés szerinti napon és előadásra vehető igénybe, a napi helyárakból nyújtott 20 százalék, illetve Szin-pártoló Egyesületi tagoknak 30 százalékos kedvezmény mellett. 10 bérlet előadás ára itt is előre fizetendő. Csak bemutatásra nem érvényes.

Tekintettel a nagy érdeklődésre, a mely a vidék legelső és legkiválóbb együttesét képviselő társulat új szezonját méltán kíséri, a színház igazgatósága felkéri az igen tisztelt régi bér-
lőket, hogy legkésőbb f. hó 8-ig, régi

helyek fenntartásáról nyilatkozni szíveskedjenek, a színház titkári hivatalában, hol úgy a régi, mint az új bérletek naponta délután 4—8-ig jegyezhetők.

pár fillérért kapja Ön a
BOCSKAY

2+1 csöves váltóáramu hálózati hangszóróval egybeépített készüléket.

Kapható:
minden rádiókereskedésben.

Gyártja:
Telefongyár Rt. Budapest.

Van nekem még egy kis időm ...

Ősz jön a nyár után
kevés verő fényvel,
megnyurgulnak az árnyékok,
hosszabb lesz az éjjel.

Hűvös napok jönnek,
fúj a szél is zordul,
be kár, hogy az idő rúdja,
vissza sose fordul.

Pörge kalapomat
felveszem még néha,
de tükörbe ha benézek
látom, hogy csak tréfa.

Gúny érne, ha benne
az utcára mennék,
öregedő vén legénynek
elég már az emlék.

No de azért várjunk!
Nem fekszem két vállra,
van nekem még egy kis időm
az Istentől hátra.

Azért mert már itt-ott
ősz szál is fehérlik,
a csárdában a bort nekem
mindenütt kimérik.

Egy-két fiatalnak
utjába is állok,
megmondhatják őszintén a
debreceni lányok.

Hogy nem fitogtatom
erőmet mint régen,
ez is talán azért van, mert
hetvenkedni szegyen.

FÉNYES JENŐ.

Baden, b. W. 1931. július hó.

Kató hölgyfodrász

és manikűr szalon, Sas ucca 4. szám.
Művészi vas, vízdolozás, hajvágás,
manikűr. Legújabb rendszerű géppel
villanydolozás. 10 P. Fejbőrt nem
éget, a hajat merevvé nem teszi. Első-
rendű pesti hölgyfodrász munkaadó.

Szörmebundák kijavítását

átalakítását olcsón vállalom a nyár
folyamán. Kész bundák és prémbőrök
nagy választékban. *Kövér* szücsmester,
József kir. herceg ucca 3.

Apponyit emlegetik Genfben a Népszövetség jövő évi elnökéül

Hétfőn kezdődik a Népszövetség szeptemberi ülészaka Genfben. — A közgyűlésen Lerroux spanyol külügyminiszter elnököl. Előzőleg még megválasztják a közgyűlés jövő évi elnökét.

Az elnöki tisztség betöltése körül különböző kombinációk vannak, amelyek a svéd, görög vagy a magyar állam delegátusát kom-

binálják az elnöki tisztségre. Az elnökválasztás titkos és így rendszerint meglepetések szoktak történni, úgy hogy előre biztosat senki sem tud. Mindenesetre kiemelt figyelmet Apponyi Albert gróffal, a nagy magyar államférfiával szemben az a körülmény, hogy őt mint a népszövetség komoly elnökjelöltjét emlegetik.

Megjelent a rendelet a magánalkalmazottak adójáról

Már a szeptemberi fizetés után le kell vonni a felemelt adót.

Budapest, szept. 5. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a magánalkalmazotti vagy munkabéris viszonyból, vagy a tantiémekből származó jövedelmek külön adójának felemelése tárgyában kiadott kormányrendeletet. A rendelet, amelynek kiadásához a 33-as bizottság is hozzájárult, az állami jövedelmek növelése, az államháztartás egyensúlyának biztosítása érdekében az 1931. évi szeptember 1-től kezdődően a magánalkalmazotti vagy munkabéris viszonyból és tantiémekből származó jövedelmek után megállapított különadót kettőszeresére emeli fel. A felemelés vonatkozik a magánalkalmazotti alkalmazottakra, az egyházi alkalmazottakra, valamint a városi és községi alkalmazottakra is, ellenben a közalkalmazottakra ez a ren-

delet nem terjeszkedik ki, mert ezeknek különadója, ezeknél a különadó felemelése helyett az illetmény leszállítása iránt történt intézkedés. Ha valamely alkalmazott 1931. szeptember havi illetményéből különadót valamely oknál fogva nem volt levonható, a különbözetet az október havi illetményéből kell levonni. A különadót az alkalmazottak kereseti adójával együttesen mindenkor legkésőbb annak a hónapnak 25. napjáig kell beszolgáltatni, amelyben a levonás történt. A rendelet szerint az alkalmazottak illetményeit mindenkor az adókkal egyidejűleg havonként kell beszolgáltatni. Ezzel egyidejűleg a rendelet hatályon kívül helyezte az illetményjegyzékek beszolgáltatására adott összes eddigi kedvezményeket.

A Szinpártoló Egyesület gyűlése

A Debreceni Szinpártoló Egyesület elnöki tanácsa szombaton este gyűlést tartott dr. Perjessy Mihály főelőtáblai tanácselnök elnökletével. A gyűlésen részletesen megtárgyalták mindazokat a feladatokat, melyek az egyesületre hárulnak az új színi évad megkezdésével. Kimondták, hogy a színházat ebben az évben is megfelelő támogatásban fogják részesíteni. Segélyezik majd azokat az előadásokat, melyeknek keretében fővárosi művészek lépnek fel. Tudomásul vették a színgazgató levelet, melyben részletes programot közöl, ígérve a már megállapított standard műsor lejártságát, melyben fővárosi művészek szerepelnek. A vita során felszólaltak: dr. Csűrös Ferenc városi tanácsnok, dr. Bodnár Géza, Somlyay József, Komlóssy Dezső, Szilass Hugó és Bencke Mihály.

Az ülés határozata értelmében a legközelebbi időn belül megteszik a lépéseket, hogy az ifjúsági előadások megszervezésének és az intézetek igazgatói bevonásával fogják az előadások sorrendjét megállapítani. Az egyesülethez érkezett levelek értelmében átírtak a színgazgatóhoz, hogy a vasárnap délutáni előadásokat ne négy órakor, hanem 3 órakor kezdje meg, mert a közeli községekben lakók érdekei — tekintve a vonatindulásokat — ezt kívánják.

A CSOKONAI-SZÍNHÁZ ÚJ TÁRSULATÁNAK RENDKÍVÜLI NAGYSIKERŰ BEMUTAKOZÁSA EGERBEN.

A Csokonai-színház új társulata szeptember másodikával tudvalevően már megkezdte az új szezont Egerben, ahonnan megfelelően összerakulva szeptember 15-én érkeznek Debrecenbe, az új társulat, mint hírlík, rendkívül nagy sikerrel mutatkozott be Egerben. A

Hadviseltek figyelmebe

Mi magyar hadviseltek azt látjuk, hogy az ország minden rétege tömörül érdekel a védelmére, így mi is sorakoztunk fujtunk, hogy mint egykor a lövészárkokban, úgy most is egymás mellett vívjuk ki sorsunk javulását.

Célunk elérésére több programponturnk van! A párt ezért elsősorban összehívja a Debrecenben és környékén lakó hadviselteket s értesít, hogy lássa, van-e érdeklődés még ezen a vonalon és ha a jelentkezők kellő számban lesznek, akkor a szükséges lépéseket az illetékes helyen a hadviseltek gazdasági helyzetének javítása érdekében is megteszi. Felkértenek tehát a hadviselt bajtársak, hogy ne csüggedjenek el, hanem nyújtsák ki bajtársi jöhhjukat és csatlakozzanak a helvi csoport megalakításához, akik pedig személyadataikat lapjainkon nem tölthetik ki, küldjék be postán Debrecen, Piac uca 64. szám alatti ideiglenes hadviselt párt irodahelyiségébe (pártunk nem tévesztendő össze a frontarcos szövetséggel), a frontarcos szövetség épülete mellett.

**Szombaton este
10-ig adhatja
fel a próbihirdetését a
Debreczen iására.**

Őszi férfiöltöny, átmeneti és télikabát szövet akció megkezdődött a Magyar Köztisztviselők Szövetkezete Ruházati áruházában

Debrecen, Vár-utca 1. szám. — Telefon: 10-55.

melynek keretén belül garantáltan elsőrendű minőségű rendkívül olcsó gyapjú szöveteket hozunk forgalomba.

	Kézpénz- fizetésnél	Hitel- eladásnál
Tiszta gyapjú kamgarn és chevot szövet —	P 15.30	18.—
Férfiöltönyhöz szükséges összesbőlésárunk, gyapjú sergével együtt — — — — —	P 12.—	10.20
Átmeneti kabátszövet, duble prima minőség — —	18.70	22.—
Télikabát anyag elsőrendű puha omlós minőségbe	22.10	26.—

Férfiöltöny mérték után

Garantált gyapjuszövetből egy vagy kétsoros sacco vagy sport fazonban elsőrendű szabással, igen gondos kivitelben, próba után elkészítve, a legmesszebbmenő garancia mellett

kézpénzfizetésnél P 93.50

hitelvásárlásnál P 108.—

A rendelt öltöny a választott szövetből 8 napon belül elkészül, sürgős esetekben hamarabb is. — Nagyválaszték minden női, férfi és gyermekruházati cikkekben. — Tartós iskolacipők mérsékelt árral kaphatók.

Közalkalmazottaknak és nyugdíjasoknak hat havi hitel. — Szövetkezetünkönél bárki vásárolhat!

STOLP ÖDÖN OLASZORSZÁGI TANULMÁNYUTJA.

A mindinkább szorosabbá váló olasz-magyar kapcsolatok egy örvendetes jele azon I. oszt. vasuti szabadjegy, melyet Stolp Ödön, gazdasági akadémia illusztris tanára az olasz kormánytól azon célból kapott, hogy az olasz mezőgazdasági felsőfokú szakoktatást tanulmányozhassa.

Amint értesülünk, Stolp tanár Bologna, Firenze, Rómán át Nápolyba utazott, hogy a szomszédos portici gazdasági főiskolán különleges kiképzetési szakként előadott koloniális gazdasági tananyagát tanulmányozván, visszafelé jövet Perugiában a jászgigazgatóságra képestő szakot, Pisában pedig a nálunk is nagyjelentőségűvé váló öntözési berendezések létesítésére képestő különleges szakot és Milánóban az állattenyésztési inspektorokat képestő szakot tanulmányozza.

Nagy örömmel vennénk azonban addig is, míg a téli népszerű főiskolai előadások keretében a nála megszkott ékes szólásával uti tapasztalatairól beszámol, ha egy-egy tárca keretében a bizonyára változatos uti élményeiről már most beszámolna.

SKOLAI HIREK

Szűcs Gergely magyar zeneiskolája megnyitott Kossuth uca 53. sz. alatt. Tanszakok: hegedű, zongora, gordonka, nagybőgő, cimbalom, fúvósok, saxofon, kamarazene, zenei tanítás. Tanítási díj 10—15 P. Beiratási díj nincs. Beiratkozás szeptember 1—9-ig délelőtt 9—1 óráig, a ref. főgimnáziumi szülőföldön. Tanítás 10-én kezdődik.

Nyiregyházi Angolkisasszonyoknál megnyitott a Felső Kör. Iskola három tanfolyama, Leányliceum két tanfolyama és elemi iskola. — Mindegyik internátussal van összekötve, mely a kor minden kiválalmának megfelel. Érdeklődni lehet Nyiregyháza, Báthory u. 23. Szendrői Tiborné hegedűművész hegedűtanfolyamára beiratkozás minden nap délelőtt. Csapó u. 23. Keresztépület.

A Dóczy intézet szakorlóiskolájában a beiratások szeptember 6-án és 8-án lesznek, 9—13 óra között. Az 1., 3., 4. osztályokban még van hely.

A Dóczy Intézet elemi iskolájában a beiratások szeptember 7-én és 8-án délelőtt 9-től 12-ig lesznek, a régi Dóczy intézetben. (Földszint, III. a) elemi osztályokban a tanítás csak szeptember 15-én kezdődik.

A Dóczy Intézet tagozataiba a beiratások a megállapított program szerint tovább folynak. A leánygimnázium szeptember 7-én, a tanítónőképző intézet és szakorló iskolái, a polgári tanterem szeptember 7-én és 8-án végzi a beiratást. A tanév megnyitása szeptember 16-án lesz.

Református elemi iskoláinkban a beiratkozások szeptember 7-én és 8-án, hétfőn és kedden dé. e. 8—12 óráig megtartottak. Az évmegnyitásról később történi intézkedés. Iskolaszék.

Beiratás német nyelv tanításra iskolás gyermekeknek a szeptemberben kezdődő tanévre, napi egy órással tanítással. Tandíj havi 6 P. Hat éven aluliaknak állandó német játkédelmet. Beiratás 3—5 óráig. Piac uca 34 (lift). Német gyermekotthon.

Közoktatásiügyi miniszterium által engedélyezett Progress Nyelviskolában. Piac uca 79., egyetemi végzettségű, okleveles nyelv-tanítók tanítanak. Német, francia, angol csoporttanítás havi 5 pengő. Magánórák a legmásképpőbb díjazással. Beiratkozás naponta délután. Iskolásyermekeknek külön német, francia, angol módszeres beszélgetési tanítás.

SZOCIÁLISTA INTERPELLÁCIÓK A HÉTFŐI KÖZGYŰLÉSEN.

A holnapi rendkívüli közgyűlésre négy szociálista interpellációt jegyeztek be. Gombossy Zoltán a Dallos Lajos cég munkásai munkabérének biztosítása, továbbá az adóemelést ellenrendkívüli közgyűlés összehívása ügyében; Léway Imre a munkanélküliek számára az adóemelést és Nagy Lajos az új városháza sürgős építése érdekében interpellál.

Izabella főhercegasszony meghalt

A kormányzó a honvédség részére hat napos országos gyászt rendelt el.

Alfonz spanyol exkirály márcsak a főhercegasszony halottas ágyához érkezett meg Budapestre.

Budapest, szept. 5. Izabella főhercegasszony szombaton reggel meghalt. Holttestét bebalzsamozták. — Alfonz spanyol exkirály reggel 9 órakor érkezett rokona látogatására, de már csak a halottas ágyánál jelenhetett meg. Az exkirály jelen lesz a főhercegasszony temetésén. A kormányzó Izabella főhercegasszony halála alkalmából megleghangu részvét-táviratot intézett Frigyes főherceghez.

Gróf Károlyi Gyula miniszterelnök szintén megleghangu táviratot intézett Frigyes királyi herceg tábornagyhoz, amelyben úgy a maga, mint a m. kir. kormány és az egész magyar nemzet nevében fejezte ki részvétét, Izabella kir. hercegasszony elhunytá felett, ki minden cselekedetével tanujelét adta annak, hogy a magyar nemzet szeretetét, tiszteletét hasonló szeretettel, igaz nagyrabecsüléssel viszonozza.

Hat napos gyász a honvédség részére.

Budapest, szept. 5. A kormányzó Izabella főhercegasszony halála alkalmából a honvédség részére 6 napos országos gyászt rendelt el. Az első gyásznapi szeptember 9. Szerdán lesz a temetés.

Budapest, szept. 5. Izabella főhercegasszony temetése szeptember 9-én, szerdán délelőtt 10 órakor lesz. — Ez alkalommal Serédi Jusztinián dr. bíboros hercegprímás a koronázó főtemplomban a megboldogult lelki üdvéért ünnepi requiemet celebrál, amely után ugyanezen templom sírboltjába helyezik ideiglenesen el a koporsót.

Alfonz exkirály Frigyes főhercegnél.

Budapest, szept. 5. XIII. Alfonz spanyol király, aki szombat reggel óta Budapesten tartózkodik, ma délelőtt adjutánsa kíséretében Frigyes főherceg palotájába hajtatott — A király a főherceg családjának volt ebédre vendége és az Uri-utcai palotába is vacsorázott. A Dunapalota szálló 4-ik emeletén foglaltak a számára le három szobából álló lakosztályt. A szobák ablakai a Dunára nyílnak és a lakosztály közvetlen szomszédságában kapott szobát Alfonz király adjutánsa és Miranda herceg is. A király szombat estig a szállóban még nem jelentette be magát és így nem tudják, hogy inkognitója megőrzésére milyen nevet választ. Látogatók a szombati nap folyamán a szállóban még nem voltak.

A házbérszükségadót nem lehet a lakókra háritani

Megjelent a rendelet az új adóról, mely alól a tulajdonos által lakott két szoba mentes.

Budapest, szept. 5. A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a háztulajdonosok terhére kivetendő házbérszükségadó tárgyában kiadott kormányrendeletet. — A rendelet szerint, amelynek kiadásához a 33-as országos bizottság is hozzájárult, az állami bevételek növelése és az államháztartás egyensúlyának biztosítása tekintetében a házbérszükségadó alól mentesülnek a házbérszükségadó alól kötelezett összes lakóház és más állandó jellegű épületek tényleges birtokosai kötelesek a folyó évi negyedik lakbérnegyedben, továbbá az 1932 évi első és második lakbérnegyedben a házbérszükségadó alapjául szolgáló nyers

házbérszükségadó 10 százalékanak megfelelő házbérszükségadót fizetni. A házbérszükségadó befizetésére fizetési határidőt nem engedélyeznek. — A házbérszükségadó alól mentesíti a rendelet a házbérszükségadó alól állandóan és ideiglenesen adómentes adóalapokon felül legfeljebb két szobából álló lakóépületeket, amelyeket a tulajdonos kizárólag maga használ. A házbérszükségadó a háztulajdonost közvetlenül terheli és annak tényleges birtokosa által fizetendő és azt a tényleges birtokos a lakókra semmiféle formában még béremelés formájában sem hárithatja át.

Iskolaruhát

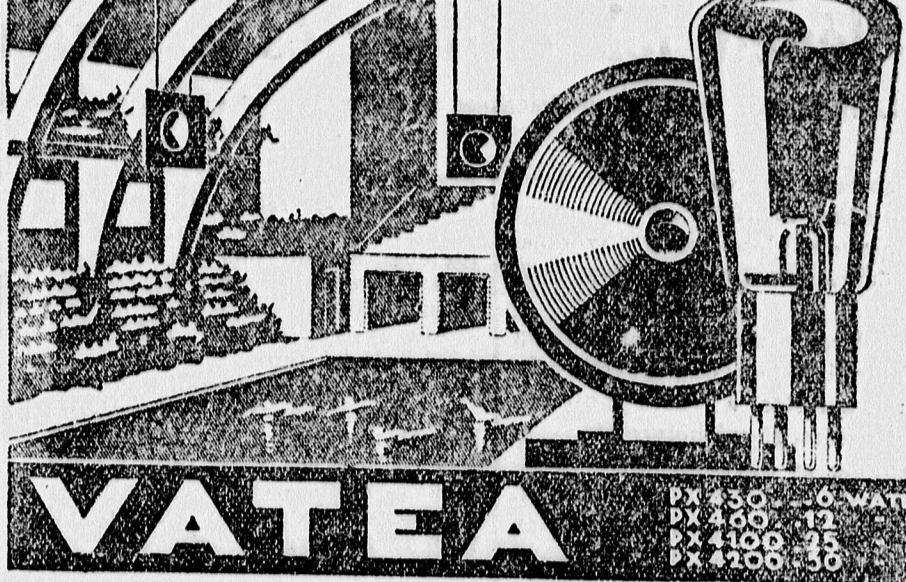
fiu- és férfiöltönyt
olcsón

Plattner Sándor üzletében

Piac ucca 61 alatt vásárolhat.

Takarékosságra is.

GRAMOFON-MIKROFON ERŐSÍTŐK NAGYTELEJESÍTMENYŰ CSÖVE

Hága a vámunió ellen döntött

Genf, szept. 5. A hágai törvény-székek a német-osztrák vámunió kérdésében hozott és ma közzétett szakértői véleménye nyolc szavazattal két ellenében a következő eredményre jutott: »Németország és Ausztria között az 1931. március

tizenkilencedikén felvett jegyzőkönyv irányelvei alapján és határai között létrejött rendszer a Genfben, 1922. október negyedikén aláírt egyes számú jegyzőkönyvvel nem egyeztethető össze.«

Lakberendezési kiállítás Debrecenben

Ma nyílik meg az Arany Bika dísztermében

A maga nemében hézagpótló és nagy érdeklődéssel várt kiállítás, a lakberendezési kiállítás nyílik meg ma, vasárnap Debrecenben az Arany Bika dísztermében. A kiállításon hatvan iparos és kereskedő vesz részt — és mindazt nyújtják, ami a modern lakberendezéshez szükséges. Megállapítható, hogy a mai nehéz viszonyok dacára is, a kiállítás magas nívójú és rendkívül érdekes.

Az ünnepélyes megnyitás ma délelőtt kilenc órakor lesz ünnepélyes keretek között. A kiállítást három napra tervezték, de valószínűleg a nagy érdeklődésre tekintettel meghosszabbítják az időtartamot. — A közönség számára nagyon érdekes és tanulságos a kiállítás megtekintése.

A kiállításon különösen feltűnést keltett néhány debreceni iparos és kereskedő cikke. Erdemesnek tartjuk ezeket itt felsorolni: Komássy Zoltán kosárfonó fonnott kerti butoraival emeli a kiállítás nívóját.

Debrecen legnagyobb cipőáruháza a Del-Ka legújabb öszimódellekkel teszi nívóssá a kiállítást.

Szilágyi Pál ezüstkoszorus mézeskalácsosmester izléses kiállításával megragadja a belépők figyelmét.

Bodnár kitüntetett asztalos garantált minőségű butoraival, versenyképes áraival lepi meg a lá-

togatókat. Miklós-utca 18.

Különös figyelmet érdemel Horváth Testvének »Trioton« rádió, hangszóró és erősítő berendezése, Elix izzólámpái. Csapó-utca 83., Hunyadi-utca 22. Telefon: 16-51.

Nagy József többszörösen kitüntetett szücsmester kiállított bundái, rókái, de különösen csikó és pézsmabundái keltenek közfelfűnést. Üzlet: Szentanna-utca 3.

Huray irógépüzeme itthon fel dolgozott, kiállított »Hufec« rebuilt Underwood, Remington, Royal irógépei közfelfűnést keltenek.

Frick műköszörs, késműves, finom acélárak szaküzlete. Ollók, borotvák, hajnyírógépek, zsebkések és az összes háztartási cikkek élesítése, javítása — szavatosság mellett. Rozsdamentes evőszerek. Ferenc József-ut 1.

Ha szépet akar látni, tekintse meg Szipál udvari fényképészmester felvételeit.

Figyelemre méltó Gönczy Gábor Csapó-utca 19. sz., külföldi és saját gyártmányú esztergályhái.

Lusztig Ernő asztalos mester tervezett intarziás ebédlője figyelmet érdemel.

Első Debreceni Ernyőüzem Piac-utca 14. Eladás nagyban és kicsiben. Gyárt: mindenféle nap- és esőernyőket, kerti ernyőket, a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig. Javítások és áthuzások a legelőnyösebb napi árban.

1. Kísérletezni mindennel lehet, csak a PFAFF géppel nem.
2. A Pfaff-gépen 30 évi használat után sem mutatkozik kopás, ennek bizonyítéka
3. Mindenfajta gépek becsereitelnek, a Pfaff-gépek soha.

A gyermekparalízis mellett nagy mértékben lépett fel a tifusz és a roncsoló toroklob

Láng Sándor tisztifőorvos jelentése az egészségügyi viszonyokról. — Kutatni kell a tifusz terjedésének okát.

Debrecen város közigazgatási bizottsága dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklése mellett szombaton délután tartotta szokásos havi ülését.

Az előterjesztések során dr. Láng Sándor tisztifőorvos a következőkben ismertette a város múlt hónapi egészségügyi helyzetét:

Augusztus havában a közegészségügyi állapotok rosszabbodtak. Az összes születések száma 237, az összes halálozásoké 183 volt, — a szaporodás 54-et tett ki.

Fertőző megbetegedések tekintetében az augusztus hónap lényegesen rosszabbodást mutat nemcsak július hónapban, hanem a múlt év augusztusához viszonyítva is. — A súlyos halálozási percentekkel járó fertőző megbetegedések közül roncsoló toroklob 12-vel, a hasihagymáz 33-al, a gyermekparalízis pedig 21-gyel volt több, mint júliusban. Augusztus hónapban fertőző megbetegedés 182 volt, 32-vel több mint júliusban.

Roncsoló toroklob 28, egy halálozással, vörheny 5, kanyaró 5, szarvmarhurut 16, egy halálozással, bárányhimlő 1, hasihagymáz 54, hat halálozással, paratifusz 5, egy halálozással, vérhas 23, hat halálozással, járv. agy-gerincgyárhártyalob 1, egy halálozással, járványos agyvelőlob 1, egy halálozással, — Heine-Medin féle gyermekbénulás 38, öt halálozással, trachoma 1, emberi lépfene 2, gyermekági lész 2, egy halálozással.

A tifuszhoz ily előretörése — augusztus hónap szokatlan. — Az 1930 évi augusztus havi megbetegedések számát 25-tel multa felül. Mindaddig, míg városunkban a tifusz baktérium őrítőkét tavasztól nyár közepéig föl nem kutatjuk, mindaddig, amíg amnyi nyitott, ásott, szabad gémeskut van, kitéve a legyek és egyebek fertőzésének, amíg a tej forgalombahozatala szabályrendelileg nem rendeztetik, városunk ki lesz szolgáltatva a tifusz rémének.

A tifusz megbetegedések 7 kivételével helybeli volt és 12 százalékos halálozással járt, ami megfelel a tifusz halálozás országos átlagnak. Ha a tifusz megbetegedések területi eloszlását nézzük — meglepődve állapítjuk meg, hogy alig van különbség a közművekkel felszerelt belváros s a kertsek és a mezőség megbetegedetteinek száma között. Belvárosban tifusz 18, kertsekben és telepeken 21, a mezőségen 10 volt. Ez a kép egész felborítja eddigi felfogásunkat a tifusz terjedése tekintetében. — Beható vizsgálatot kell foganatosítanunk a tekintetben, hogy a város szennyvizével öntözött boltgárművekből kikerülő zöld sárga nem vitetik-e szét a tifusz mérge, ami elvégre a felvehető lehetőségek közé tartozik. Kutatás tárgyát kell, hogy képezze, hogy a mezőségekről, vagy a közeli falvakból bekerülő tejtermékek nem közvetítik-e a fertőzést. Ez a munka azonban horribilis nagy munka. Ezt a tisztí orvosok jelenlegi számával megoldani képtelenek vagyunk. Foglalkoznunk kell a ty-

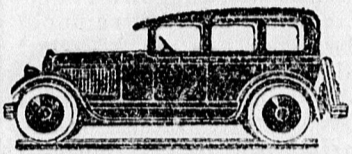
hus vaccinaoltások kérdésével, a mely kérdés, félek, hogy most a mai gazdasági leromlottságunk idejében a kiadások emelését vonván maga után, nem lesz szimpatikus. Elkerülhetetlen a nyitott kutak nyilvántartása s időszakonként való kórtani vizsgálata.

A tifusz mellett komoly aggodalom tárgyát képezi a Heine-Medin kórnak nevezett súlyos kimenetelű fertőző betegség, mely főleg a gyermekek közül szedi áldozatait. — Augusztus hónapban hárommal több megbetegedés jelentetett be, mint júliusban, ami a ragály emelkedő tendenciáját mutatja. Tekintettel arra, hogy a jár-

ványtani tapasztalatok szerint a szeptember hónap szokott a Heine-Medin kór kulmináló ideje lenni, kívánatos volt, hogy az iskolai beiratkozással s az iskolák megnyitásával járó sűrű érintkezés október hónap felé tolassék el, amikor a ragály kialakása rendszeren bekövetkezik. — Most egyetlen beteg sincs házi kezelésben.

Nevezetesebb halálo áások: hevenyfertőző betegségek 23, gümőkór 21, rák 10, göresök csecsemők-nél 3, bélhurut 24, baleset 1, öngyilkosság 4.

A jelentést a bizottság tudomásul vette.

Pataky-garage, Erzsébet-u 32. Telefon 12-52.

ISKOLASZEZONRA REKORD OLCÓ ÁRAINK:

LEÁNYKA NEUMANN INTÉZETI RUHA sötétkék seviott szövetből, 3-as szám	11-	ANGOL PATENT HARISNYA 1-es szám	0'40
FIU NEUMANN-RUHA sötétkék seviot, 2-es sz.	8'60	PATENT HARISNYA PRIMA CÉRNA FLÓR 1-es szám	0'90
LÁNYKA KABÁT plüs gallér, manzetta	19-	PATENT HARISNYA PRIMA PAMUT minősős 1-es szám	0'33
LÁNYKA INTÉZETI CLOTH KÖTÉNY 3-as szám	2'60	ZSENIILLIA SAPKA új mintákban	1'58
LÁNYKA INTÉZETI LÜSZTER KÖTÉNY 3-as szám	3'98	SVEICI SAPKA GYAPJUBÓL	1'20
CLOTH REFORM- NADRÁG 2/0	0'98	INTÉZETI SVEICI SAPKA, VALÓDI, NEM UTÁNZAT, reklám ára	2'90
DIVAT OROSZKA minden színben, 3-as sz.	4'50	INTÉZETI CSIKOS VÁ- SZON, PRIMA amerikai fonálból, mtr.	1'58
FIU SZVETTER tisztá gyapuból, 3-as sz.	30	PAPLAN, RÓZSAS FEL- SÓVEL, JÓ VATTÁVAL	11'90
TIRODLI NADRÁG fusztnból u. n. Ördögőr 1-es szám	4'50	INTÉZETI GYAPJUTAKARÓ	5'88
ZSEBKENDŐ csikoos széllel szegve	0'18	KÉSZ PAPANLEPEDŐ egész prima vászomból, fi- noman kidolgozva	8'80
TISZTA GYAPJU SEVIOTT SZÖVET 140 cm széles, alkalmi ár	5'50	INTÉZETI TÖRÜLKÖZŐ prima minőség	0'88

CSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-utca sarok.

Ausitják a szerencsét

Világvárosban minden akad. — Szép is, jó is, visszatartó is, gonosz is. Utóbbi több, mint előbbi. Szerencsétlenség is akad bőven, szerencse már kevésbé. Így nem lehet csodálkozni azon, ha például Berlinben egyebek között szerencsét is árulnak. Pénzért, természetesen, mert ugyan — mint Madách mondja: »Ki venne pénzért rideg valót? és ki ne adná oda utolsó garasát is a szerencséért, ha kínálják.

Berlin egyik jelentéktelen melékucájában van a bolt, ahol a szerencsét árulják. Már az első benyomás megkapja az embert, mert a nevezetes ház előtt az autók egész raja sorakozik. Elegáns hölgyek és urak tűnnek el egymástán a titokzatos ház kapujában, amelyet bátran lehetne a »Szerencse templomának« nevezni. A második meglepetés a házban éri a belépőt. Halálos csend van és nesztelenül megy itt végbe minden. — Nesztelenül járnak-kelenek, nesztelenül nyílnak és zárulnak az ajtók, beszélni nem szabad. A bolt egyenként két helyiségből áll: egyik a várakozószoba, a másik az iroda. Kiszolgálószemélyzet nincs. Még csak be sem jelentik az embert. — Abban a pillanatban, amikor egy szerencsét vásárló kilép az irodából, az ajtó közelében ülő következő várakozó már a nyomában eltűnik az ajtó mögött. Így megy az reggel kilenctől este hatig. Sem ebédszünet, sem megszakítás. — Átlag egy órai várakozás után ránk kerül a sor. Az ember belép az irodába, leül egy acélesövekből való karosszékbe (Magyarországon is ismert német találmány.) és alaposan szemügyre veszi azt az urat, aki egy óriási íróasztal mellett ül. Nagy darab ember, napsütöt, szokatlanul terjedelmes homloka van és két sötét szem, amelyek nézése valósággal keresztülfurja az embert. Szóval olyan mélyreható pillantása van, aminő csak olyan embernek lehet, aki a szerencsét árulja. A széleshomlokú könnyedén meghajlik és a torkát köszörüli.

— Meg akarja venni a szerencsét? Mi a bánata, mi nyomja a lelkét? Miben akarja, hogy szerencséje legyen?

Az ember elmondja neki, hogy mi nyomja a lelkét és hogy mifajta szerencsére volna szüksége. A szerencserekeskedő egy ideig nézi mérően az embert, majd könnyű kezmozdulattal kinyitja az egyik fiókot, kivész belőle egy kis rugalmas golyót, amely tele van festve kínai írásjelekkel és »két márká ellenében« átadja.

A kis golyó különben nem kauszokból, hanem vízben megfőzött »csodafák«-ból van, melyet titokzatos ó-indiai varázsnedvekben áztatnak meg.

Bőrtárgyait

Cemkő bőrfestékekkel újrafestem, modernül berendezett bőrfestő üzemenben, olcsó árak mellett, felelősséggel. TÓTHFALUSY bőrfestő üzeme. Debrecen, Czegléd u. 7. sz.

Saját érdeke,

hogy finom acéláru szükségletét megbízható szakembernél eszközölje.

Frick késműves és műköszörüs
Ferenc József-ut (Piac-u.) 1.

Standard
Philips
Bocskay
RÁDIÓK

Kerékpárok

nagyválasztékban
olcsó árban.

Soltész László cégnél
Püspöki palota.

Debrecenben átlag 6.40 mázsa buza termelt

A közigazgatási bizottság szombaton délután dr. Hadházy főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen Surgoth Jenő gazdasági főfelügyelő jelentést tett a város mezőgazdasági helyzetéről. A jelentés szerint az őszi kalászosok cséplése a hó felvámán befejezést nyert. — Az őszi búzából a terméseredmény kat. holdanként 6 métermáza és 60 kg.-ra tehető. Az országos átlag 5.77 kg. A minőségi súly legtöbb helyen kifogástalan és 79—82 kg. közt változik.

Rozsból a terméseredmény kat. holdanként 6 q. Az országos átlag 5.29 q. A minőségi súly h.-ként átlag 73 kg. Az aszály és rovarkárok következtében a tavaszi kalászosok

szenvedtek legtöbbet és igen gyenge terméshozamot adtak.

Tengerivel bevetett terület van összesen 23.828 kat. hold. A szárazság folytán ugy a cső-, mint a szemképződés a legtöbb helyen igen gyenge és nagyon sok a meddő szár. Egyes helyeken törése megkezdődött.

A mesterséges takarmányok harmadik kaszállása a legtöbb helyen ugyszólván alig adott termést. A réteken a sarju, valamint a legelők kiszültek, azonban az utóbbi napokban kapott esők következtében jaóvulást mutatnak.

A szőlők fejlődése általában jó, érésük előrehaladottabb, mint más években. A borkereslet lanyha.

Megkezdődött az ügyvédkongresszus

Nagy Emil a revizióról, a nagy perujtásról.

Budapest, szept. 5. Az Országos Ügyvédszövetség rendezésében — Szombaton kezdődött meg a három napos országos ügyvédi kongresszus Miskolcon, amelyre mintegy 800-an érkeztek a városba.

Szombaton este a miskolci Kóróna-szálló nagytermében 800 terítékes bankett volt. A banketten dr. Fittler Dezső a kormányzót élte, majd dr. Glos Károly, a miskolci ügyvédkamara elnöke mondott beszédet. Verbőczy — fejezte be szavait Glos Károly — meghalt és álmódja a magyar nemzeti királyságot. Az ő nagy álmának megvalósulásáért és Verbőczy soha el nem hamvadó emlékére emelem a eVerbőczy-serleget.

— Zajos taps és ováció követte a szavait, majd Nagy Emil volt igazságügyminiszter felszólalása következett. Felszólalásában a revizió kérdésével foglalkozott. A revizió gondolatában két különböző elemet kell megkülönböztetni. Az egyik a kérdés jogi oldala, a másik pedig a politikai része. A jogi kérdést illetően a reviziót úgy kell felfogni, mint egy nemzetközi büntetőbírósi perujtást. A trianoni békeszerződés alkotói a

békeszerződést büntető ítéletnek tekintették. Azonban a napnál világosabb az, hogy ezt az ítéletet megtevesztett bírák hozták. — Itt kell a reviziót mint perujtási gondolatot megfogni és azoknak a területeknek a visszaadását kell nemzetközi keresetbe foglalni, ami ket Trianon büntető bírái nem vettek volna el, ha Magyarország néprajzi viszonyai tekintetében a súlyos megtevesztettség állapotában nem leledztek volna. Az elindulás alapja politikai, ennek lényege az, hogy a magyar nemzet sohasem fog belenyugodni a trianoni határokba. A nagy nemzetközi kiegyezésnek a nyelbeütését célzó világmisszió Franciaországra vár.

Percekig tartó tapsal és lelkesedéssel fogadták Nagy Emil beszédét, majd Farkas Gyula képviselő köszöntötte Miskolc város vezetőségét és az egybegyűlt vendégeket.

*Nálunk van, hol hely-
nél kerje a Debrecen.*

Olcsóbb lesz a tűzifa

KEDVEZMÉNYESEN JÖN A ROMÁN FA ÉS AZUTÁN A CSEH IS
MAGYAR ORSZÁGRA.

A magyar kormány már hivatalosan életbe léptette a román kereskedelmi szerződést, amelynek különösen a tűzifabehozatalra vonatkozó része érdekli a fogyasztóközönséget.

Az idel év január elsejétől a tűzifa importvámját 50 aranykoronában, azaz 58 pengőben állapították meg. A ma életbelépett román kereskedelmi szerződés Románia számára az 1930. évi román tűzifabehozatal 75 százalékát, tehát 48.000 vagonos évi kontingenst

engedélyez. Az 50 aranykoronás tűzifavámot 35 aranykoronára, vagyis 41 pengőre mérsékelte.

Ilyen körülmények között csökkenni kell tehát a belföldön a tűzifa árának is.

A tűzifa ellátás Kérdésében nagy jelentőségű lesz a most tárgyalás alatt álló cseh szerződés is. Csehország 31 ezer vagon tűzifa szállítására kap engedélyt, természetesen a 35 aranykoronás vémtétel mellett.

Alfonz spanyol exkirály Budapesten

Budapest, szept. 5. Alfonz volt spanyol király pár nappal ezelőtt Csehszlovákiába érkezett és Heinrichbrünben kapta Mária Krisztina főhercegnő értesítését, amely Izabella főhercegnő állapota miatt rosszbodásáról, a katasztrófa közellétéről szólt. Az exkirály tegnap táviratot küldött Budapestre:

— Prágából az első vonattal érkeztem, hogy életben lássam Izabellát. — Alfonz.

Szombaton reggel negyed 10-kor a prágai gyorsal a keleti pályaudvaron meg is érkezett a volt király, aki Toledo hercege néven utazott. Miranda herceg kíséri. A volt király 1908-ban már járt egyszer Budapesten.

A pályaudvaron a királyt Frigyes főhercegék »Mercedes Benz« kocsija várta, amely egyenesen felvitte a Várba, a főhercegi palotába. Innen az exkirály Gabriella főhercegnő és Waldbott-Bassenheim báróné született Mária Aliz főhercegnő társaságában a Fasorszanatóriumba ment, ahonnan akkor még nem szállították el az elhunyt Izabella főhercegnő holttestét, majd néhány perces ott

időzés után a Dunapalotához hajtatott.

Miközben Alfonz király az autó felé halad, néhány percre megáll, hogy válaszoljon a kérdésekre, amelyekkel az újságírók ostromolják.

— Meddig marad felséged Budapesten? — kérdezik.

— Még nem határoztam, hiszen csak tegnap este döntöttem, hogy Budapestre jövök.

— Politikáról szabad kérdést feltenni, — kérdezik tovább.

A válasz határozottan elutasító.

— Nem!

— Talán mégis azt, hogy fogadta feleséged a vád alá helyezés hírére?

— Nem értenéte váratlanul és bizonyosnak tartom, hogy a spanyol nép igazságszeretete diadalmasodni fog.

— Van felségednek valami mondanivalója a magyarok számára? — kérdeztük végül.

— Csak azt üzenem, hogy csodálattal nézem a háboru utáni hősie küzdelmüket s megilletődéssel gondolok arra, hogy a trianoni Magyarország nem tud belenyugodni megcsontságába.

A FÖLDTEHERRENDEZÉS HATÁRIDEJE.

A Budapesti Közlönyben rendelté jelenik meg, amelyben a kormány azt az időpontot, amelyen túl a földteherrendező országos bizottság teherrendezésre irányuló eljárás megindítását már el nem rendelheti, 1931 szeptember hó 30-ikában állapítja meg. Ama kérelmek tekintetében pedig, amelyekben a szükséges adatok a kérelmek előterjesztőinek hibáján kívül érkeztek be olyan időben, hogy a kérelem 1931 szeptember 30-án nem volt elbírálható, e kérelmekre irányuló tárgyalás elrendelését 1931 október 31-ében állapítja meg.

Vasárnap:
Tűzbrigád,
Amerikai világatrakció, tíz felvonásban.
Megelőzi:
Ifju Amerika.
Előadások: 5, 7 és 9 órakor.
Félhelyárakkal!

MÁR A NAPOKBAN ÉLET- BELEPTETIK A 3 SZÁZALE- KOS FORGALMI ADÓT.

Hír szerint már a közeli napokban már életbeléptetik a 3 százalékos forgalmiadó kulesot és ezzel egyidejűleg a pénzügyminisztérium felmondja az összes forgalmiadó átalányokat is.

Bucsuzom a nyártól!

BUCSUZOM A NYÁRTÓL.

Bucsuzom a nyártól,
Nyárnak illatától.
Nézem búslakodva:
A sárgult fa lombja
Levelét úgy ontja.

Bucsuzom a nyártól,
Fénybe fűrdő máttól.
Már holnap, ha élek,
Rőt avarba lépek,
S ha őszirózsát tépek.

Bucsuzom a nyártól,
Trillázó madártól...
Gyönyörű szép álmom,
Vig fiatalságom
Vele tűnni látom.

Törzsök József.

Hagyatéki ingatlanok

házhelyek a Csapatkórház mögött
ondódi föld, jövedelmező ház el-
adók. — Felvilágosítás Sas-u. 4
sz. I. em. 5. ügyvédi irodában.

IRODALOM

MÓRICZ PÁL UJABB MŰVE.

A „Magyar Sirató” második sorozata.

Móricz Pál, a kiváló író most készül kiadni a „Magyar Sirató” című nagy-sikerű művének második sorozatát. Móricz Pál az ő zamatos, magyar stílusával, ragyogó írásművészetével, szinte egyedül áll a magyar irodalomban, de különösen megbecsülendő az ő munkássága a debreceniek és a hajduság fiai előtt. Móricz Pál Debrecennek és a debrecenieknek sok szép emléket állított irodalmi munkáiban, a hajdúk életét pedig ő vitte bele hamisítatlan a magyar irodalomba. Ő megszólaltatta a hajdúk édesen zengő nyelvét s a hajdúk nyelve, lelki sége, élete, jellemzése írásai révén ma napság nemcsak érdekesség, hanem gazdagítója, fejlesztője, erősítője lett a magyar irodalomnak és kincseit becsülni, értékelni, megszeretni kezdik országoszerre és ha most már fennmaradnak és tovább mélyíthetők lesznek az Móricz Pál tehetségének és uttörő irodalmi munkásságának köszönhetően.

Alább közöljük a szerző felhívását: „33 év előtt jelent meg első könyvem 33 esztendő temérdek idő. A lelkelem elmélyült bár, magyarságom nem megalkuvóbb. Pedig éppen őszinte magyarságom miatt sok méltatlanságot szenvedtem. Az árral úszó csürheemberek váltig próbálták összetörni tollamat, lelkelem... És mit értek el vele...? Szegény vagyok, de még édesebben szeretem kismimizett fajomat. Előbbben, határozottabban, ragyogóbban látom és érzem indiánorszra szánt magyar fajtám úrrendűségét, nemes szépségét. A mai mérges gázokkal, fertőztes járványbacillusokkal, galád árulásokkal pusztító, férfiatlan, aljas gyávaságnak öntelt gépműves korszakában ugyan már nem lehet harcolni harcibárdal, mégis az ősi harcosszekeréct sem dobtam el. Miközben a kiégett magyar koponyák kal rakott szent fájdalom útját járom egyedül. — farigcsálok... Sirató írásaimban a megtagadott, elfelejtett szent-öreg magyar síroknak és emlékezőeknek soha el nem rothadó kópjafáit faragom... Az égő fajszeretel az irányító csillagom, ne húzódozzatok félre, ha most azért én is szeretetet kérek tőletek. Annakidején kivételes nagy szeretettel fogadtátok és meghatóan felkaroltátok Magyar Sirató könyvem első sorozatát. Hűséges magyar frói úttörésem 33-ik évfordulóján legyetek segítségemre tehát, hogy most — előzetes megrendeléseikre támaszkodván — a mű második: Öreg kastélyoktól a nagy pusztáig, sorozatát is közreadhassam ünnepi emlékül. Erre a mennél szélesebb körbe való, mennél tömegesebb támogatásra annál inkább szükségem van, mivel én minden érdeklődésen kívül állok, a könyvírás és könyvkiadás kockázatát teljesen magam viselem s csupán a beérkezett rendelések alapján tudom kinyomtatni zárolt számú példányokban műveimet. A nyolcadrésű alakú, 25 ív terjedelmű újabb Magyar Sirató díszgyöri papíron készül, ízléses kiállításáról a „Stádium” nagy magyar nyomda gondoskodik. A könyv ára példányonként 8 pengő, az előre megrendelőknek azonban, ha igénylik 4 pengő fizetési részlet kedvezményt adok. Fizetni a könyv megjelenése után, a kézhez vételkor kell. Minden 10 rendelés gyűjtőjét egy tiszteletpéldánnyal honorálom, a Magyar Sirató családját, kedves megrendelőimnek névsorát pedig — miként Csokonai Vitéz Mihályék cselekedték — a könyv végén közreadom tanulmányos magyar vigaszul, hogy akik együttérezünk, ismerjük meg és tartjuk számon egymást!

Rákosszentmihály, 1931.

Móricz Pál,

A Dalcroze-téle
ritmustejlesztő
gyakorlatokÍrta: Elefánthy Mária,
városi zenekör tanár

A zene legősibb megnyilatkozása a ritmus volt. Csak a primitív népek zenéjére kell gondolnunk, mely a zene alkotóelemeiből csak a ritmust ismeri ma is.

Az élet minden megnyilatkozásában, tárgyak, emberek munkájában ott él, lüktet a ritmus.

A ritmusnak ezt az éltető, frissítő erejét ismerte fel Jacques Dalcroze.

Dalcroze eleinte a genfi konzervatórium tanára volt. Németországban, — Bécsben, Svájcban, Budapesten vannak iskolái, hol az ő módszereit alkalmazzák.

Dalcroze a legősibb érzék, a motorikus ritmus közvetítésével akar közelebb jutni az akusztikus ritmushoz.

Ebből az alap gondolatból kiindulva, alkotta meg nagyszerű rendszerét, melynek az a lényege, hogy a zenei ritmust megfelelő mozgásokkal fejtesse ki.

Kis példával illusztrálom módszerét. A gyermek hall a zongorán egy dallamot. Először megállapítja, milyen a beosztása. Azután meghallja a különböző értékű hangok sorozatát, tehát a ritmust.

Elindul. Megfelelő karmozdulatokkal végzi az ütemezést, mondjuk a négygyedves taktust. Lábbal pedig »kijárja« a nyolcad, negyed, fél vagy akár szinkópás ritmusalakzatokat.

Természetesen, mire odáig jut a tanulás, hogy a gyermek pillanatok alatt ismeri fel és érzi egész testével a ritmus lüktetését, ahhoz idő kell, de a tanulás szinte játékos és nem veszi észre a gyermek, hogy komolyan dolgozik.

Másik példa, csak kiragadva a sok közül. Egy kis dalt tanulnak.

Mennyivel vidámabb dolog ezt a dalcrozkát »eljárni« taktus és ritmus megtartásával, mint állni a padban és mozdulatlanul énekelni.

Mennyivel hasznosabb az ilyen melódiával kapcsolatos ritmus-tanulás, milyen érdekes feladatokat lehet vele megoldani. Például az egymást utánzó szólalmoknál két egymással szemben »járó« csoport végez ritmikus mozgást. A gyermekek maguk sem tudják, hogy kánon volt, amit produkáltak. Ritmikus mozgással megelevenített kánon!

Óriási fontossága van ennek a rendszernek. Údtító, szinte gyógyító hatású.

Sok felnőtt énekespályán működő tanítványa volt Dalcroze-nak, kik ritmusérzékük hiányát teljesen pótolták.

Hogyan volna áldásos és termékenyítő a ritmustejlesztés a gyermekekénél, akik még a motorikus korszakot élnek és csupa mozgás az életük.

Kedves csoportot láttam az egyik Dalcroze-iskolában.

Csupa figyelem volt a gyermekek arca. Tanítónőjük zongorán játszott és a kis csapat pontosan követte a zenei ritmusát kéz- és lábmozdulatokkal.

Bámulatosak voltak a 4—6 éves gyermekek a különféle képen variált ritmus tökéletes kifejező készségével.

Bebizonyított tény, hogy a hangszer-tanuláskor Dalcroze-nevelésben részesült tanuló, sokkal gyorsabban halad, mint más növendék.

De párhuzamosan a hangszer-tanulással is értékes hatású a Dalcroze-ritmus-képzés.

A ritmusérzékeltes nemesítőleg hat a lélekre és a gyermek életére. A szülők ezt már az első év után tapasztalni fogják, különösen, ha összehasonlítják gyermekeiket azokkal a gyermekekkel, kik egy vagy más okból nem részesülhettek az iskola áldásaiban.

A mi áraink a legolcsóbbak!

Magyar Ruhaipar
a Bika-szálló épületében.

ISKOLARUHÁK

Magyar Ruhaipar
a Bika-szálló épületében.

FIUÖLTŐNYÖK

Magyar Ruhaipar
a Bika-szálló épületében.

FIUFELÖLTŐK

Magyar Ruhaipar
a Bika-szálló épületében.

ŐSZI ÖLTŐNYÖK

Magyar Ruhaipar
a Bika-szálló épületében.

TÉLI KABÁCIK

Mindenben nagy választék!

Minőségeink
teljesen megbízhatók.

Élek és vagyok

Tudod, mi neved? — Örökösöd
Tudod, honnan jövök? — A végtelenből,

Szülöm az Élet, az a mostoha,
Két az emlék búsan, sírva idéz föl.
Tanyám a város, idegen vadon,
Benne élek, rejtve, álmatagon,
Mint akinek nincs már nyerni valója
S a sír lesz örökálma, ringatója.

De látod mégis élek és vagyok.

S áldom a sorsom: embernek születtem,

Örökfény az, mi bennem fölragyog,
Hiába zúg a Végzet már felettem.
És ha kell, hát meghalok nyugodtan,
Mert hol lényemből a láng kilobban,
Élni fogok tiszta ifjú szívekben,
Élni s ragyogni, mint még soha szében.

1931.

Gergely József.

Tanítóink gyűlése

Mint a Gönczy Egyesület fiókkörzete megalakul a debreceni Általános Tanítótestület.

A hajdumegyei 622 tanítót jellegre tekintet nélkül egy táborba tömörítő Gönczy Egyesület új alapszabályt alkotott. E miniszterileg már megerősített alapszabály értelmében megyénk minden városában, hol 20-nál több tanító működik, meg kell alakítani — mint a Gönczy Egyesület körzetét — a helyi Általános Tanítótestületet.

Városunkban, hol 200-at meghaladja a tanítók száma, ez Általános Tanítótestület alakuló gyűlése f. hó 9-én, szerdán délután 4 órakor lesz a városháza nagyteremben a következő tárgyszorozattal:

1. Az értekezletet megnyitja Mocsári László, a Gönczy Egyesület elnöke. 2. Megalakulás. Elnökök, alelnökök, jegyzők választása. 3. Előadást tart Törös Ká-

rolly ref. tanító. A tervezett mintatantítás a közbejött iskolabezárás miatt elmarad.

Ez alakuló gyűlésre az összes tanítótestületek minden tagját ezúton is meghívja az elnökség.

Debreceni betörők harca az országúton a csendőrökkel

Az egyik betörő két lövéssel megsebesítette a csendőrt majd fölboltogta magát

Véres tragédia játszódott le a közeli biharmegyei Szerep községben. A szerepi csendőrök egyik járőre cirkálás közben az országúton két kerékpáros fiatal emberrel találkozott. A csendőröknek gyanus volt a két fiatal ember, ezért igazolásra szólították fel őket. A két kerékpáros azonban megtagadta az igazolást, sőt az egyikük revolvért rántott elő és azzal rálőtt Györfi János csendőrmesterre, akit ért is a két lövés, az egyik golyó az arcába furódott, a másik a fejbőrébe ment. A merénylő ugylátszik megijedt tettének következményeitől, mert utána magára fordította a pisztolyt és fejboltogta magát. A másik fiatal ember menekülni próbált azonban Harmat István csendőr megakadályozta a menekülésben és előállította a szerepi csendőrörsre, ahol szízetbe vették. A súlyosan sérült öngyilkos fiatal embert beszállították a berettyóújfalui kórházba, ahol azonban belehalt sérülésébe.

A csendőrség részletes nyomozást indított a két fiatal ember ügyében, amely hamarosan meglepő adatokat tárt napfényre. Kiderült ugyanis, hogy az igazoltatott fiatal embereket keresi a hatóság. Az egyik Balázs Lajos 27 éves rákoscsabai lakatos, aki megadta a csendőrt, majd fölboltogta magát, a másik pedig Sipos Imre derecekei ács. A kihallgatás alkalmával kiderült, hogy nemrégiben betörést követtek el Budapesten, ahol Fejős törvényszéki bírólakásából vittek el értékes

dolgozat.

Budapestről Debrecenbe jött a két betörő és itt a Nyugati u. 42. sz. alatt szálltak meg, de hamis néven, Vengenyovszky Lajos és Sándornak jelentették be magukat. Itt azonban csak egy napig maradtak, mert átköltöztek a Nyugati uca 28. sz. házba. Itt két nővel ismerkedtek meg, akikkel össze is költöztek. A két fiatal ember azonban Debrecenben sem maradt télen, mert ők követték el a közelmúltban a Pozsonyi-uti trafikbetörést, ahol azonban megzavarták őket. A másik betörést a Bika bérházban követték el, ahol Zih Janka zongoratanárnő lakásába törtek be, ahonnan nagyobb mennyiségű ruhanevet vittek el. Sipos Imre a két betörést be is ismerte a szerepi csendőrségen. A vallomás alapján Földi Imre és Sári István detektívek kimentek a Nyugati uca 28. sz. alá, ahol a két nőnél meg is találták a bűnjelkegyrészt.

A két betörő azonban ugylátszik nem találta alkalmas terepnek Debrecen, mert mindenáron tovább akartak állni. Péntek reggel elmentek Nagy József kerékpárkölcsönző Salétrom uca 12. szám alatt levő üzletébe, akitől két kerékpárt kölcsönöztek ki. Nagy Józsefnek bejelentő szelvényekkel igazolták magukat, de óvadékat nem tudtak adni. A két kerékpárt azonban mégis megkapták és azzal indultak el Debrecenből, amíg aztán a szerepi csendőrök fel nem tartóztatták őket.

A berettyóújfalui csendőrök jelentést

tett a debreceni ügyészségnek, amely azonban egyes dolgokat nem lát tiszta és így elrendelte a helyszíni vizsgálatot, valamint Balázs Lajos holttestének felboncolását. A vizsgálat, illetve a boncolás megejtése végezt dr Horváth Artur törvényszéki orvos és dr Tóth János vizsgálóbíró ki is utaztak Szerepre.

Negyvenéves találkozó

Rendkívül érdekes és megható találkozó volt tegnap az öreg Kollégiumban. Azok jöttek össze találkozóra, akik 40 évvel ezelőtt végezték a református főgimnáziumot. A megjelentek névsorát már tegnapi számunkban közöltük, most a találkozó lefolyásáról számolunk be. Az egykori iskolatársak mindenek előtt Istentiszteletre gyűltek össze az Oratóriumban, hol Juhász László győrteleki lelkész mondott szép imát, majd Karai Sándor kollégiumi igazgatót, egykori tanárukat keresték fel, akit társai nevében is dr Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár üdvözölt megható szavakkal, emelkedett szellemű beszédben. Karai Sándor meghatóan válaszolt az üdvözlésre az egykori iskolatársak zúgó éljenzése mellett.

A Kollégiumból a temetőbe mentek, hol elhunyt tanárai és tanulóitársaik sírjainál rövid imát mondtak és egy-egy száll virágot helyeztek el a sírokon. Este az Arany Bika étteremben vacsorára gyűltek össze az egykori iskolatársak. Dr Hegedűs Jenő üdvözölte a megjelenteket. Szende Sándor budapesti ügyvéd a vidékiek nevében üdvözölte a megjelenteket. Kovács Lajos magasszárnyalású beszédben üdvözölte Karai Sándor igazgatót. Karai Sándor igazgató pedig megleghangú beszéd kíséretében a debreceni Kollégiumi Diák-szövetséget ajánlotta a vidékiek figyelmébe. A vidéki iskolatársak a mai nap folyamán az egyetemet és a Dérimuzeumot tekintik meg.

Temetés után

Irtó: Kővér Gyula.

A debreceni Nagytemplom öreg harangja, a Rákóczy hatalmas bömböléssel zudított rá. De nem sok ideig szólott egyedül, mert a másik toronyban levő három kisebb harang is beavatkozott, sőt a városházával szemben levő Kistemplom harangjai szintén rázendítettek.

Temetés volt. A Nagytemplomból, ahol a gyászistentisztelet lefolyt, tödült kifelé a gyászos közönség nagy számmal. Az asszonyok zsebkendővel töröltgették szemüket, még most is hatása alatt lévén nagytiszteletű Könyves Tóth Kálmán lelkész ur lélekmegrázó és szívhemarkoló orációjának, amit a megboldogult felett tartott. Bizony tanulmányos beszéd volt az, mint minden prédikációja és írásai a nagytiszteletű urnak. Arról szóltott ugyanis, hogy ime Istenben boldogult atyánkfiait, Kozák Jánost megáldotta a mindenható hosszú élettel, hiszen hatvan egynéhány évét élt ő kegyelme, aztán adott neki bőven a földi javakból is, szíve sem zárkózott el a nemesebb érzelmektől, mert az egyháza s a szegényebb sorsu atyafiai és felebarátai iránt nem volt soha szűkmarku. Sok jó barátokat szerzett életében, mutatja a nagy részvét, ami most halála alkalmával megnyilvánult. Szóval polgár Kozák János élete mintaszerű lett volna, ha — itt a nagytiszteletű éresebb hangon beszélt — a megboldogult megeselekedte volna azt, amit elmulasztott megeselekedni életében. Azt tudniillik, hogy nem nő-

sült meg, családot nem alapított, agglégény volt. Az így leélt élet — folytatta a lelkész ur — nem mondható tökéletesnek, ime lássátok ama gyászos koporsóban nyugvó polgártársunkat nincsen akl szívből megkönnyezné; nincsenek gyermekei, akik sírva borulnának koporsójára. Ezzel a méla akkorddal az egyházi beszéd véget ért, ami az asszonynépségnél hangos zokogást váltott ki.

Templomból kijöve, feltették a koporsót a gyászkocsira és megindult a menet harangzúgás és deákok éneklése közt a Nagyvárad ucai temető felé. A koporsóba a megboldogult végrendelete szerint bele kellett tenni kulcsát, pipáját és dohánycsökját. A sírjához pedig oda kellett vinni azt a tölgycfa kanapét, amin életében a megboldogult olyan sokat heverészett pipázgatva. Ez volt különösebb kikötése az elhunytaknak. A többi intézkedéséről Paksy közegező által készített testamentum beszélt. Hogy mit tartalmazott a végrendelet, azt tudták a távoli atyafiak úgy, mint a közelebbi jóbarátok. A tekintélyes vagyon, amit Kozák János maga után hagyott, senki másé nem lesz, mint a Matolcsi Ferencé. Matolcsi Ferenc pedig nem tartozott az elhunyt rokonsága közé — úgy tudták az emberek. Tíz esztendőskorában került a Kozák János portájára, mint szegény árva, ott nőtt fel és megnősült, mindenben jobb keze volt a gazdának és feleségétől együtt ápolták, mikor betegségbe esett, ezért rájuk hagyta vagyonát. Ennyit tudtak az emberek, de hogy Matolcsi honnan származott, ki volt apja, anyja, azt még csak nem is sejtették.

És mégis került egy egyén, aki bírtokában volt a titoknak. Tudta, hogy Matolcsinak ki volt apja, anyja, tudott származásáról és azt is megértette, miért hagyta rá Kozák János összes vagyonát. Özvegy Somosi Istvánné nevezte ezt, aki ott lakott Kozák térszomszédságában. Közel járt életének kilencvenedik évéhez, de még mindig fürge és eleven asszony volt.

Hát Somosiné nemzetes asszony beszélt el az esetet a temetés után, előre bocsátva, hogy eddig azért nem beszélhetett, mivel János öcsém uramnak, az immár Istenben boldogultnak ígértett tettem, amíg él, nem szólok senkinek semmit. Ha én haltam volna meg előbb, örök titok marad a dolog.

Ugy történt az — kezdte —, hogy Kozák János oda katonáskodott Taljánországban. Nyolc álló esztendeig viselte a mundért. Mikor hazakerült, anyját özvegyi sorban találta, mert amíg ő távol tartózkodott, az apja meghalt. Kozákné komámasszony — keresztkomámáságba állottunk — erélyes kézzel vezette a gazdálkodást, hogy hiány nem igen látszott, de azért szerette volna, ha a fia mielőbb hazakerül és leveszi a terhet róla. Végre nyolc év eltelté után hazaeresztették anyjának ötméretre.

Mikor János öcsém átvette a gazdálkodást, az anyja házában egy eselédleány szolgált. Tudjátok, mink, akik jómóduak voltunk, a szegény eselédnépségeknek, akik nálunk szolgáltak, nem ismertük el soha semmiféle jó tulajdonságukat, de arra a leányra, akit Matolcsi Sárának neveztek, azt lehetett mondani gyönyörű leány volt. Soha sem tudtam merfejtteni, hogy közönsé-

ges szellér sorban, amiből a leány is származott, miként születnek olyanok, hiszen beillett volna az egy grófi családba is.

Szegény árva gyermek volt Matolcsi Sára és két év óta szolgált Kozákné-nál és úgy husz év körül járt életideje. János öcsém atól a perctől, hogy megpillantotta, szerelemre gyulladt iránta. Hogy a leány szerette-e Jánost, azt nem tudom, de ha szerette is, tudatában volt annak, miként felesége a jómódu egyetlen fiúnak nem lehet soha, nem enged az anyja, a paraszti góg. János becsületes szándékkal közeledett a leány felé és az anyjának bevallotta, hogy feleségül kívánja elvenni. Kozákné megtárgalta belegyezését és kereken kijelentette, míg ő él, soha. Sárát pedig nyomban elkergette házából.

A leány elment és úgy eltűnt, hogy hírt sem lehetett hallani, bár János mindent elkövetett a megtalálására. Ekkor fogadást tett, hogy soha neki más asszony ebből az életben nem kell. Fogadását megtartotta anyjának holtig való bánatára, kinek nem tudta megbocsátani, amiért nem egyezett bele házasságába.

Nem élt már az anyja akkor, amikor hivatalos írást kapott a debreceni árvaszéktől, hogy itt és itt elhalt Matolcsi Sára nevű nőnek tízéves Ferenc nevű gyermeke gyámivá kinevezte az elhalt anyja kivására. Kozák János egy percig sem habozott. Erte ment az anyállal, apállal árváért. Elhozta, felnevelte és most, hogy elhalt, vagyonának örökösévé tette. Így beszélt el ezt nemzetes Somosi Istvánné asszonyom, aki ott lakott a Szív uccán, Kozák János térszomszédságában.

— Vasárnapi istentisztelet a ref. templomokban. (1931. szeptember hó 6-án.) (Urvacsoraosztás.) Nagyttemplom délelőtt 10 órakor, prédikál: Kolozsváry, ágendázik: Siposs Imre, délután 5 órakor Siposs Imre. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor, prédikál: Unay Sándor, ágendázik: Kovács József, délután Dékán Elek. — Kosuth ucca, délelőtt 10 órakor prédikál: Baja Mihály, ágendázik: Madar Zoltán, délután 5 órakor Madar Zoltán. Árpád tér, délelőtt 10 órakor prédikál: dr. Diószeghy Mihály, ágendázik: Dékán Elek, 3 órakor Márki Kálmán. — Ispotály ucca, délelőtt 10 órakor prédikál: Molnár Ferenc, ágendázik: Szabó Gyula, délután 5 órakor Szabó Gyula. — Homokkert, délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Kalas Ferenc, délután 3 órakor Rápolty Lajos. — Nyilastelep, délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Papp Imre, délután 5 órakor Biró Béla. — Csapóker, délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Halász András, délután 5 órakor Halász András. — Nyulak, délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Tóth Sándor. — Sámsoni út, délután 4 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Halász András. — Wolaflka telep, délután 3 órakor prédikál és urvacsorát oszt: Kalas Ferenc. — Tégláskert, délután 3 órakor Benyhe Imre th.

— Vasárnapi rend a róm. kath. templomban. Vasárnap, szeptember 6-án egésznapos szentségimádás. Szentségkítétel reggel 6 órakor, utána csendes szentmise. Szentmisék vannak még 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Féltkor nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Délután 6 órakor szentmise betétel. Szentbeszédet mond dr. Rózsa Jenő káplán. — Homokkeri iskolaközpontban reggel 8 órakor szentmisét mond és prédikál sziliczei Várady Gyula ny. plébános.

— Az evang. templomban vasárnap szeptember 6-án, délelőtt 10 órakor istentiszteletet tart és prédikál Poputh Viktor h. lelkész.

— Istentisztelet a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap délelőtt 9—10-ig imaóra, 10—11-ig bibliamagyarázat, délután 6—7-ig prédikáció, 7—8-ig Urvacsoraosztás.

— Istentisztelet az unitárius templomban. A Debreceni unitárius egyházközség hatvanucci unitárius templomában folyó évi szeptember hó 6-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal prédikál: dr. Csiky Gábor budapesti unitárius missziós lelkész.

— Kisasszony-napi istentisztelet a róm. kath. templomban. Szentmisék a szokott vasárnapi rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor csendes szentmisék. Féltkor ünnepélyes nagymise, utána prédikál Kovács Sándor káplán, a Katolikus Figyelő szerkesztője. Délután félnegy órakor szentolvasó, litánia. — Szentbeszéd nincs.

— Hatósági újraoltás. Azokat az újraoltásra köteles gyermekeket, akiket a közelmúltban a kitűzött időpontban nem tudtak beoltani, október 25-én kell majd beoltásra bevinni a tisztiorvoshoz. Az erre vonatkozó hirdetmény kellő időben majd megjelenik.

— Legtökéletesebb iparművészeti kiképzésre tanítványokat felvesz: F. Hoffmann Magda, Bika házház.

A Kuria is életfogytig tartó fegyházra ítélte a Késes uccai gyilkost

A gyilkos eszmadiaságát közönbösen fogadta az ítéletet

Még mindenkinek élénk emlékeztében van az az állatias kegyetlenséggel végrehajtott bestialis rablógyilkosság, mely 1929 júniusában történt Debrecenben a Késes ucca 59. szám alatt. A gyilkosságot egy állásnéküli eszmadiaság, Megyesi Károly követte el, míg az áldozata a takarékoságáról ismert özv. Szabó Antalné 65 éves öreg asszony volt.

Megyesi Károlyt a törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte. Ezt az ítéletet a királyi tábla is helybenhagyta. Ekkor a gyilkos eszmadiaságát védője, dr. Szilágyi Dezső ügyvéd semmisségi panaszt jelentett be a Kuriához, amely a napokban foglalkozott ezzel a bünyüggyel.

A Kuria a tábla és a törvényszék ítéletét helybenhagyta. A Kuria végzését a debreceni kir. törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácselnök elnöklété alatt működő büntetőtanács szombat délelőtt fél 10 órakor hirdette ki Megyesi Károly előtt.

Fél 10 óra előtt egy pár perccel két fogházor kíséretében megjelent a 11. számú tárgyaló teremben a bilincsbetvert Megyesi Károly. A fogházörök Jeney tanácselnök parancsára levették róla a bilincset. Utána a tanácselnök hozzáfogott az ítélet kihirdetéséhez. Felvette a gyilkos eszmadiaságát nacionalitását s feltette a kérdést:

— Elhunyt posta távirada vonal-mester özvegye özv. Pinczés Mihályné 65 éves korában elhunyt. Temetése szept. hó 6-án, vasárnap délután 3 órakor lesz a Várd uccai temető halottas háztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után ugyanabba a temetőbe. A gyászoló család.

— Szepessy táncintézetében ma este ösztáné; holnap, 7-én új táncintézetem kezdődik: Dégenfeld-tér 2. szám.

— Figyelmeztetés. Tudomásunkra jutott, hogy a világitási vállalat nevében egyes felelőtlen egyének mind sürűbben keresik fel fogyasztóinkat azzal, hogy a villamos vezetékeket vizsgálják felül és ennek megtörténte után részben azon a címen, hogy a vezetékek tűzveszélyes, részben pedig azon a címen, hogy a vállalat még ez évben az összes vezetékeket 220 voltra alakítja át, legtöbbször erőszakos fellépéssel kényszerítik a fogyasztókat vezetékeik átalakítására s nyomban aláírattják velük a megrendeléseket is. A világitási vállalat igazgatósága ez-után figyelmezteti a fogyasztókönözönséget, hogy a vállalat ilyen megbízást senkinek nem adott és ha néha a vállalat szakképzett kiküldöttjei el is mennek a vezetékeket felülvizsgálni, azok arcképes igazolvánnyal vannak ellátva s amennyiben a vállalat nevében a fogyasztóknál bárki is megjelenik, kérjék tőlük igazolványuk felmutatását és amennyiben a vállalat által kiállított arcképes igazolvánnyal nem rendelkezik, adják át a legközelebbi rendőrnek. A világitási vállalat igazgatósága.

— Ügyvédi hír. Dr. Ménes Lajos ügyvéd irodáját áthelyezte Piac u. 39. sz. alá (Riekl ház).

Felhívom a „ZEPHIR” kályha tulajdonosokat,

hogy aki a fűtésidény beállta előtt »ZEPHIR» kályhát tisztítani, rendbehozni óhajtja, úgy azt f. hó 15-éig üzletemben bejelenteni sziveskedjék, hogy a munkát a hó végén Debrecenben tartózkodó gyári szerelővel szakszerűen és díjmentesen elvégeztethessem.

Tisztelettel:
Tóth Gyula vasüzlete, Városház-sarok.
Telefon: 29.

— Emlékszik még arra, hogy magát a törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte?

— Igen! — feleli Megyesi.

— Hát arra emlékszik — kérdi az elnök —, hogy a maga ügyét a táblán is tárgyalták és helybenhagyták a törvényszék ítéletét?

— Igen! — hangzik a válasz.

— Maga a törvényszék és a tábla ítéletét megfelelbezte.

— Igen is, kérem szépen.

— Kihirdetem maga előtt a kir. Kuria végzését.

A Kuria a semmisségi panaszt elutasította és magát örökké tartó fegyházra ítélte. Megértette...?

— Igen! Örökké tartó büntetésre — ismételte a gyilkos. S mikor lesz megint főtárgyalás? — teszi fel utána a kérdést.

— Már nem lesz többé főtárgyalás — feleli az elnök.

— Rendben van? — kérdi Megyesi.

— Rendben! — hangzik a válasz.

Elvezethetik! — adja ki az elnök a parancsot a fogházöröknek.

A következő pillanatban fogházörök lépnek Megyesihez. Kezeit összehibáncslik s közrefogva kivetik.

— Alászolgálja! — hangzik az ajtóból s a következő pillanatban Megyesi és a két fogházörök háta mögött becsukódik az ajtó.

— Táncanfolyam. A Dócziban Maár Margit testnevelő táncanfolyamot rendez. Tömeges jelentkezőknél havonta személynként 4 pengő. Jelentkezők 4—5-ig.

— A MANSz guthi kirándulása. Tizenegykor az epreskerti végállomásról, a MÁV kolónia mellől indul a MANSz különvonata, amely 100 jelentkező esetén 80 fillérért viszi ki az utasokat a guthi erdőbe. Borus, bizonytalan idő esetén, — amire ugyan az esti gyönyörű csillagos ég után nincs kilátás, — külön vonat nem megy. A lelkesebb természetbarátok azonban, akiket egy kis borus éj nem riaszt vissza egy kedves erdei kirándulástól, — kétes idő esetén is elindulnak a reggel 8 órai vonattal. Étkezés tarisznyából. Hideg ételek, sör, korlátolt számban meleg étel is kapható a Vásáry István menedékházban. Odakünn cserkész-istentisztelet, cserkész-mutatványok és mind erről filmfelvétel készül.

— A Kerektelep és Környéke Polgári Olvasókör folyó hó 6-án, vasárnap fél 7 órai kezdettel, táncal egybekötött, belépő-díj nélküli műsoros estélyt rendez. Szinre kerül a Cigány című 3 felvonásos népszínmű, melyet a Kör kebelében alakult tehetséges műkedvelők fognak előadni. Zenét a közkedvelt Nagy Endre zenekara szolgáltatja. Az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg és arra a Kör tagjait és vendégeket szívesen lát a rendezőség.

— Bartalis tánciskolájában szeptember 6-án megnyitó ösztáné. Délután és este. Szeptember nyolcadikán este új tanfolyam kezdődik.

A VÉR FÖLFRISSTÉSE

céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József víz használatát, mert ez szabályozza a bélműködést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életerőt teremt. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Szüreti multság a Wolaflka-telepen. A Wolaflka-telepi Olvasókör folyó hó 6-án, azaz ma este fél-hét órai kezdettel, háziestély keretében szüreti multságot rendez, melyen a vezetőség négy értékes díjat fog kiosztani a lopók és a esőzők között. Csőzők: Arany Rózsa, ifju Rudnay Lajos, Gáll Mancika, Nagy Béla, Kovács Jucika, Andirkó Sándor, Villás Jucika, Török Zoltán. Külön meghívót nem bocsájunk ki, — ezúton hívja meg az Olvasókör tagjait s vendégeit a vezetőség. A zenét Nagyházi és zenekara szolgáltatja. Belépő-díj nincs. — Etelről-italról Bánk József vendéglős gondoskodik. Tisztelettel: a vigalmi bizottság.

x Hazajött a nyaralásból Laci, Pista, Lulu, Kató, hogy olvassák leckéiket, megveszik a könyveiket Springernél, Tankönyvek megérkeztek. Springer tankönyvet vesz, használatát féláron ad és cserél.

— Nagy szüreti multságot rendez a halápi ifjuság, 1931 szeptember 13-án, a halápi állomás és az iskola között, fedett sátorban. Tisztelettel mindenkit meghív a rendezőség.

— Schaff tánciskolájában, a Korona disztermében, hetedikén, hétfőn, új táncanfolyam kezdődik — leszállított tandíjjal. Csütörtökön ötven fillér, vasárnap 60 fillér leckedíj mellett ösztáné.

— Dr. Horvát Irén fogszakorvos szabadságáról hazaérkezett és rendelését Arany János ucca 15. alatt ismét megkezdi.

— Dr. Horvát Katalin gyermekorvos hazaérkezett. Rendel: Battyány ucca 1.

Hagyatéki ingatlanok

házhelyek a Csapatkórház mögött, ondtó föld, jövedelmező ház eladó. — Felvilágosítás Sas-u. 4. sz. I. em. 5., ügyvédi irodában.

Ujszörmeüzlet

Piac-u. 42. sz. alatt

Különleges és egyszerűbb prémek. — Bundák mérték után. — Javítások, alakítások, s a szücsiparba tartozó összes munkák elvégzése. Szolid árak. Jó munka. Pontosság.

Nemcsak hirdetek de valóban olcsón adok el szemüveget és csiptetőt. Javításokat azonnal elkészíték. Löbl látszerész, Piac-utca 63.

Ritka szép naplemente a Balatonon.
(Székely Andor felvétele.)

A »közös reggeli«.

Fehértói Dániel

Dégenfeld tér 4. sz.
Telefon 11—85.
temetkezési vállalatának
temetése:

Turi Károlyné szül. Csák Erzsébet életének 38-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délután 3 órakor lesz, Debrecenből Füzesgyarmatra szállítva, az unitárius egyház szertartása szerint tartandó ima után, a községi temetőbe.

Levensik Ilona életének 20. évében elhunyt. Temetése folyó hó 6-án délután 3 órakor lesz, a Kossuth temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth uccai temetőbe.

Garay Gyula életének 2. évében elhunyt. Temetése folyó hó 6. napján déli 12 órakor lesz, a Péterfia uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfia uccai temetőbe.

A legjobb butort a legolcsóbban

— Köszönet. Mindazoknak az ismerősöknek, jóbarátoknak és rokonoknak, akik áldott emlékü édes jó anyánk elhunyt feletti fájdalom munkát részvétükkel anyhitej szívesek voltak, ezúton mondunk hálás köszönetet. Debrecen, 1931 szeptember 4. Varga Béla, Varga Mária, Varga Klára.

— Az első szüreti multság. Az idei őszi szezon első szüreti multságát rendezi a Csapó-kerület olvasókör ma, vasárnap este 8 órai kezdettel, a Kisfaludy u. 269. sz. alatt levő helyiségben.

x Iskolakönyvek, iskolaszerek — (használt tankönyvek féláron) Antalffy József cégnél Szent Anna uca és Nemzeti Antikváriumban, Piac 40.

— Felhívás a népszámláló biztoso-khoz. A népszámlálás vezetősége értesíti a népszámláló biztoso-kat, hogy a népszámlálási anyag megvárta részét a napokban le fog érkezni. Minden népszámláló-biztos a saját érdekében jelentse be esetleges lakásváltozását a tör-ténelmi levéltárban (Városháza földszint 5.) mert ha a behívásra jelentkezni nem fog, esetleg azért, mert a posta nem találja meg, meg hiányolt anyagát a vezetőség a bentlevő 25 százalékos munkadíj ter-vekre mással végezteti el.

— Debrecen város közrendezete. Sági Lajos rendőrtanácsos a köz-igazgatási bizottságnak jelentést tett az augusztus havi közrendezeti viszonyokról. A jelentésből kitűnik, hogy a rendőrség büntetői iktatójába 810 ügydarab futott be; ebből idegen hatóságok megkerese-se 388, helyi büntető 422 volt. — Előfordult 144 lopás, 9 öngyilkos-sági kísérlet, közülök 3 halálos. A rendőri büntetőbíróshoz 357 fel-jelentés érkezett: ezekből 115 ki-sebb kihágás. Előállítottak 141 egyént, köztük 73 nőt és 68 férfit. Titkos kéjelgés miatt 25 nőt állí-tottak elő, akik közül 5 fiatalkoru. Összesen tíz gyűlést tartottak szept-emberben; 1 politikai természetű volt.

x B. Vattay Margit táncintézetében szeptember 15-én gyermek és felnőtt higiénikus torna, mozgásművészeti tanfolyamok kezdődnek. Kossuth u. 11. szám.

x Öllényeket hozott szövethől is mélyen leszállított áron készített Szabó László, Széchenyi u. 1.

Anyakönyvi hírek

Születések, Varga Ferenc egyet. szolga, leány, Julia. Kovács Jó-zsef őrmester, leány, Emma. Dr

Menyasszony és vőlegény

Göblyös Péter p. ü. s. titkár, leány, Anna. Goldstein Elemér gazdál-kodó, leány, Katalin. Németh Ká-roly gyári szolga, leány, Róza. Szakál Gyula áll. tanító, leány, Blanka. Bányai István tehenész, fiu, Ferenc. H. Szabó László, kir. ügyészségi altiszt, fiu, Lajos. Ju-hász Imre, leány, Magda. Kegyes Pál fm., fiu, Mihály. Kovács Gyu-la adóügyi jegyző, fiu, László. Ko-vács Lajos szerelő-segéd, leány, Ágnes és 1 halvaszületés.

Halálozások. Hunyadi Ilona ref. 8 napos, Biró u. 3. Özv. Péntes Mi-hályné Nagy Eszter ref. 64 éves, Teleki u. 73. Varga Antalné Paksi Julia ref. 49 éves, Szepesi u. 8. Szász Ferencné Faragó Sára ref. 79 éves, Cseremes u. 20. Özv. Klein Ignácné Friedmin Cili, izr. 54 éves, Tiszacséce. Keszler Eszter r. kath. 3 éves, Hajdusámson. Szalay Sán-dor ref. 2 éves, Hajduböszörmény. Bujdosó Veron g. kath. 5 éves, Hosszapályi.

Házasságok. Lakatos Lajos—Székely Erzsébet. Kovácsics István—

Voszakó Róza. Kandi Vilmos—Csecsa Ilona. Kincs Zsigmond—Vi-rág Julia. Balogw Endre—Váradi Zsófia. Kovács Imre—Bányai Ju-lia. Kányicska Kálmán—Györi Vilma. Telki László—Tóth Ilona. Reitz Zoltán—Horváth Vilma. Éli-ás Ferenc—Gyulai Eszter. Molnár János—Verécei Emma. Sárközi István—Nyíri Róza. Vasvári Ist-ván—Koppányi Mária. Juhász Gyula—Pintea Ilona.

HIRDETMÉNY.

Értesíti a városi adóhivatal a szálló-tulajdonosokat, hogy saját termésű bo-raikból háztartásuk cselédsége által el-fogyasztott, valamint munkásaik ré-szére természetbeni járandóság címén kiszolgáltatott borok után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek.

Felhívja a városi adóhivatal mind-azon termelőket, akik ezen kedvez-ményre igényt tartanak, hogy október 10. napjáig a városi adóhivatal illeté-kes kerületénél ezen kedvezményre szóló igényüket szóbelileg jelentsék be. Az igénylés alkalmával igazolandó a szállóterület, továbbá a családtagok száma és az a körülmény, hogy a ked-vezmény ideit, vagy előző évi termésű borra vonatkozik-e. A bejelentés alkalmával az igényelt kedvezményes meny-nység után járó fogyasztási adó — hektoliterenként 9.44 pengő — egyide-jűleg befizetendő. Október 10-ike utáni bejelentéseket a hivatal nem fogad el. Városi adóhivatal.

Faipar és Faforgalmi r. butorüzletében

HIRDETÉS.

A m. kir. minisztérium 4410—1931. M. E. számú rendelete értelmében a gabona vámörléssel foglalkozó malom vámörlési díjat csak természetben szedhet. Pénzért vámörlést, darálást végezni tilos.

A természetben szedhető díj nem lehet magasabb órlesnél: búzánál 12 százalék és 2 százalék porlás = 14 százalék, kétszeresenél 13 százalék és 2 százalék porlás = 15 százalék, rozsnál 15 százalék és 2 százalék porlás = 17 százalék;

darálásnál 8 százalék és 1 százalék porlás = 9 százalék.

Az órlesi, darálási díjon és porlási százalékon felül az órlesért más ellen-értéknek, vagy szolgáltatásnak kikötése tilos.

Fenti rendelkezések az irányadók a cseretelepekre is.

Erről az iparhatóság azzal értesíti az érdekelteket, hogy a rendelet betartása közegeivel szigoruan ellenőriztetni s a rendelettel szemben vétők ellen az eljárást minden egyes esetben megfogja indítani.

Az elsőfoku közigazgatási hatóság, minél elsőfoku iparhatóság.

HIRDETMÉNY.

A folyó évi szeptember hó 9-én tartandó hortobágyi ugynevezett hídí vá-sáron eladásra kerül Debrecen sz. kir. város törzsméneséből 1 drb 4 éves herélt, kocsiha betanított ló, Debrecen sz. kir. város törzsgulyájából 1 drb 2 éves, 1 drb 5 éves tenyésztehén, 1 drb 2 éves, 2 drb 1 éves üsző, 1 drb 3 éves tenyészbika, 2 drb 2 éves és 2 drb 1 éves növendékibika.

Az állatok a vásártéren délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen fognak el-adatni.

Debrecen, 1931 szeptember hó 5.

Gazdasági tanácsnok.

HIRDETMÉNY A HIMLŐ-OLTÁSRÓL.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku köz-igazgatási hatósága értesíti a város ér-dekelt lakosságát, hogy a folyó évi szeptember hó 6-ára hírdetett őszi pótvédhímlőoltások közegészségügyi okok-ból folyó évi október hó 25-én, vasár-nap délután 2 órától kezdődőleg fog-nak megtartatni a Kossuth uca 20. sz. alatt. Rendőrségi épület földszint 42. számú helyiségében.

Erre az időre és erre a helyre be kell hozni mindazokat a gyermekeket, akik a folyó évi március hó első napja előtt születtek s eddig valamely okból még nem oltattak be.

Debrecen sz. kir. város első-foku közigazgatási hatósága.

Rákosi Jenő, (volt Kírály-utca 4 sz. alatt) szerezheti be.

Vásárlásainál hi

vatkozzon lapjára

A Debreczen-ré

SPORTHIREK

Első mérkőzését vívja a Bocskai Szombathelyen a Sabaria ellen az őszi szezonban

Vasárnap teljes üzem indul meg a figabajnokságban. Valamennyi csapat a pályára lép, hogy megkezdjék a küzdelmet az értékes bajnoki pontokért. Nehéz szezon vár a csapatokra, mert a súlyos gazdasági viszonyok is erősen sujtják a csapatokat és így ugyyszólván valamennyi csapat erősen érzi a nehéz helyzetet, ami legelső sorban a csapatok szervezkedésén látszott meg. A Bocskai hat új játékosal erősítette meg csapatát, mégis a közönség rendkívül kíváncsian tekint a felfrissített csapat bemutatkozására. Az új játékosok a barátságos mérkőzésen nagyrészt igazolják is a beléjük fektetett bizalmat, de igazában a bajnoki mérkőzések vannak hivatva arra, hogy megmutathassák igazi képességeiket.

A Bocskai csapata a következő összeállításban áll ki Szombathelyen a Sabaria ellen:

Budai — Kutik, Remmer — Turcsányi, Mór, Palotás — Markos, Vincze, Teleky, Mátéffy, Hevesi.

A vezetőség ugyanis az utolsó percben érthetetlenül Hevesit, aki egyébként jóképességű, de még fejlődésre váró játékos, állította be a balszélre már igen jól bevált Varga helyére. A Bocskai csapatára igen nehéz feladat vár Szombathelyen, mert a Sabaria, amely a múlt héten vereséget szenvedett a Vasastól, mindent el fog követni, hogy pontot szerezzen és a honi pálya nagy előnyével párosult hatalmas lelkesedéssel fog belefeküdni a küzdelembe. Reméljük azonban, hogy a Bocskai csapata legalább ugyanilyen lelkesedéssel fog játszani és már az első mérkőzésen sikerrel fog bemutatkozni az átszervezett együttes. A mérkőzést dr. Juhász Attila vezeti.

Az I. liga többi mérkőzése a Ferencváros a III. ker. FC-vel kerül össze, a Nemzetinek a Budai 11 lesz az ellenfele, Ujpest a Vasasokkal játszik, a Somogy a Hungariát látja vendégül, míg az Attila a Kispeszt csapatával mérkőzik.

NÉGYES MÉRKŐZÉS
AZ AMATŐRBAJNOKSÁGBAN

Az átszervezett amatőrbajnokságban is vasárnap indul meg a küzdelem. A bajnokságban csak a debreceni csapatok vesznek részt, azonkívül a két karcagi és a püspökladányi egyesület. A nyíregyházi csapatok nem neveztek és így bajnokság nélkül maradtak, mert csak egységes bajnokságban voltak hajlandók résztvenni, de viszont nem akarták honorálni a debreceni egyesületek anyagi kívánságait. Vasárnap négyes mérkőzéssel indul a szezon a DVSC pályán. Dél előtt 11 órakor a Textil jóképességű csapata a Bőrösök ellen játszik, háromnegyed 1 órakor pedig a DTE—Villanygyár mérkőzés kerül sorra. Fél 3 órakor a DKASE a DMTE csapatával találkozik, utána pedig a DVSC—P. MÁV mérkőzés fejezi be a szép programot. A mérkőzések előreláthatólag igen jó sportot és érdekes küzdelmeket fognak nyújtani, amelyekre előreláthatólag hatalmas közönség lesz kíváncsi, annál is inkább, mivel a négy mérkőzés nagyon olcsó belépődíjak mellett tekinthető meg.

FELHÍVÁSOK.

A DKASE felkéri összes játékosait, hogy ma, vasárnap legkésőbb 14 órára a Vasutas pályán jelenjenek meg. Ezennel értesítem a Dohánygyár intézőjét és játékosait, hogy a Turul el-

leni barátságos mérkőzésre a DKASE pályán fél 1 órakor jelenjenek meg. — *Bányai, Turul FC intéző.*

Felkérem a Turul FC összes régi és új játékosait, hogy vasárnap délután fél 1 órára a DKASE pályán a Dohánygyár elleni barátságos mérkőzésre okvetlenül jelenjenek meg. *Intéző.*

Felkérem az Egyetértés SC összes játékosait, hogy ma, vasárnap a pallagi pályán megjelenjenek szíveskedjenek. — *Intéző.*

Felkérem a Homokkerti SC összes játékosait, hogy f. hó 6-án, vasárnap délután fél 2 órára pontosan a nagyállomás bejáratánál megjelenjenek szíveskedjenek. 80 fillért mindenki hozzon magával. *Intéző.*

Felkérem a Csapókert II. összes játékosait, hogy f. hó 6-án délután 2 órára a DKASE pályán pontosan jelenjenek meg a Csige kert elleni barátságos mérkőzésre. *Intéző.*

Felkérem a Csige kert FC összes játékosait, hogy folyó hó 6-án, vasárnap délután pontosan 2 órára a DKASE pályán a Csapókert FC elleni barátságos mérkőzésre megjelenjenek szíveskedjenek. A játékosok pontos megjelenését kéri az intéző.

Felkérem a másodosztályú intéző urakat, hogy folyó hó 6-án, vasárnap délután pontosan 3 órára a DKASE pályán megjelenjenek szíveskedjenek.

Felkérem az Attila FC összes játékosait, hogy vasárnap déléltől 8 órára a DKASE pályán megjelenjenek szíveskedjenek és délután 2 órára a DKASE pályán a Csige kert elleni 20 perc lejátszására. Pontos megjelenést kér Nagy intéző.

Felkérem a Törökvs SC összes játékosait, hogy folyó hó 6-án, azaz vasárnap déléltől legkésőbb 10 órára a DKASE pályán megjelenjenek szíveskedjenek. *Intéző.*

Felkérem a D. Vasas összes játékosait, hogy ma, vasárnap délután a Jókai elleni mérkőzésre pontosan fél 4-re a DKASE pályán jelenjenek meg. — *Intéző.*

Felkérem a Bőrösök összes játékosait, hogy folyó hó 6-án, vasárnap déléltől 10 órára a DVSC Diószegi-úti pályáján feltétlenül jelenjenek meg. — *Intéző.*

Felkérem a IV. Kerület összes játékosait, hogy ma déléltől fél 9 órára a Cipőgyár elleni mérkőzésen jelenjenek meg.

16801—1931. v. h. sz.

Elárverezek Vámospercsen, Nagy uca 210. sz. alatt, 1931 szeptember hó 10-én déléltől egy negyed 10 órakor 1531 pengőre becsült ingóságokat: lakberendezési tárgyak, mérleg, stb.

Debrecen, 1931 aug. 18.

Rápolthy János,
m. kir. bír. végrehajtó.

Elemi és polgári iskolaszobák és leányok felvételné

havi 70 pengő díj mellett a gyönyörű hegyvidéken levő Szentendrei ref. polg. intézményekben. — Prospektust küld az igazgatóság,

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A készárúvásáron a buza 30, a rozs 25—30, a zab és a tengeri pedig 25—25 fillérrel volt drágább.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza tiszai decemberre 9.78, 9.80, 9.88, 9.96, 10.00, 10.06, zárlat 9.84—9.86; márciusra 11.02, 10.99, 10.98, 11.00, 11.10, 11.22, 11.29, 10.98, zárlat 11.00—11.02.

Rozs decemberre 10.20, 10.40, 10.50, zárlat 10.30—10.31; márciusra 11.20, 11.18, 11.14, 11.26, 11.30, 11.42, 11.33, zárlat 11.30—11.31.

Tengeri májusra 11.90, 11.85, 11.95, 11.83, zárlat 11.83—11.86.

A készárúpiac hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 8.60—8.90, 79 kg-os 8.75—9.05, 79 kg-os 8.90—9.20, 80 kg-os 9.00—9.30, felsőtiszai 77 kg-os 8.40—8.60, 78 kg-os 8.55—8.75, 79 kg-os 8.55—8.75, 79 kg-os 8.70—8.90, 80 kg-os 8.80—9.00.

A különleges (80 kg-os) tiszai buza 9.60—10.30 P.

Rozs pestvidéki 8.85—9.00, egyéb rozs 8.85—9.00, tak. árpa I. 14.50—15.00, tak. árpa II. 14.00—14.25, felvidéki sörárpa 17.50—19.50, egyéb sörárpa 16.75—17.00, zab I. 16.75—17.00, korpa 9.50—9.75.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 6.50—7.00 és a boletta, rozs 5.50—6.00 és a boletta, árpa 12.50—13.00, zab —, tengeri (szemes, ó) 14.00—14.60, tengeri (csöves, új) 5.00—5.30, lucerna 7.00—8.80, széna 6.00—7.50, lóhere 6.20—6.70, búkköny 5.50—6.50, szalma 2.00—2.20.

MA DÉLELTŐLT LESZ AZ IPARTESTÜLET NAGYGYŰLÉSE.

Ma déléltől 11 órakor lesz megtartva az Ipartestület disztermben az a nagygyűlés, melyet az Ipartestület hívott egybe a most folyó adóemelések elleni tiltakozás tárgyában.

Mivel a nagygyűlés a kereskedelmi érdekképviseletekkel együtt lesz megtartva, az Ipartestület elnöksége az iparos és kereskedő érdekeltség pontos és minél nagyobb számu megjelenését ezuton kéri.

A MÉSZÁROS SZAKOSZTÁLY

e hó 7-én, hétfőn este 7 órakor az Ipartestületben ülést tart. Tárgy: a vasárnapi munkaszünet letárgyalása és más, minden tagot közelről érintő fontos ügy. Épp ezért a szakosztály tagjainak teljes számu és pontos megjelenését ezuton kéri az elnökség.

Vh. 20927—1931. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni járásbírósnak 1931 évi Pk. 40482. sz. végzése folytán dr. Kutassy Sándor ügyvéd által képviselt Tegdes Károly és Társai javára alperes ellen 600 P. tőke, ennek 1931 évi május hó 1-től járó 7.5 százalékos kamatai, 188.51 pengő eddigi és a még felmerülő költségek alapján — 1931 évi szeptember hó 16. napján délután 2 órakor Debrecenben Csapó-utca 8. szám alatt a debreceni járásbírósnak 1931 évi 9048. sz. végzése folytán Vh. 20927—1931. sz. jegyzőkönyvben 175 tétel, 1931 Pk. II. 40482. sz. jegyzőkönyvben 175 tétel alatt le-, illetve felülfoglalt 3093.07 pengőre becsült ingók, u. m.: vasárak, kályhák, követelések, stb. nyilvános bírói árverésen a legjobbat igérőnek, esetleg becsárón alul is eladatrak.

Debrecen, 1931 augusztus 31.

Szilágyi Lajos,
m. kir. bír. végrehajtó.

Ha Ön nem fél az igazságtól, akkor jószoltasson ve'em.

A történelem legrégebb tudmánya a csillagászat, amelynek segítségével az Ön életéből, multjából, jövőjéből sok tény állapítható meg. Pénzügyi lehetőségek és egyéb bizalmas körülmények tárthatók fel a csillagászat nagy tudmánya által. Megállapíthatók az Ön kilátásai a házasságban, megállapíthatók barátai és ellenségei terveinek és vállalkozásainak eredményei, örökségek és sok más fontos kérdés oldható meg.

Jószoltasson velem feltűnésteltető tényleket, amelyek tudatában az Ön egész életfolyása megváltozik és eredményt, szerencsét, előrehaladást biztosít kétségbeesés helyett, amelyek most Ön elé tornyosulnak. Az Ön csillagászati értelmezését részletesen és egyszerű nyelven, értelmes formában kapja meg, legalább két teljes oldalon. Adja meg feltétlenül születési időpontját névvel és címmel, értelmes és sajátkezü írással. Ha akarja, úgy mellékelhet 50 fillért bélyegeken nem vert pénzben) a portó és irásköltségek fedezésére. Címezze levelet a következőképpen: Professor Roxroy, Dept. 4091 A Emmastraat 42, Don Haag (Holland). Professor Roxroy nem érti a magyar nyelvet, ezért sajnálatára csak német, francia vagy angolnyelvű válaszokat küldhet. Levele 40 fillér bélyeg ragasztandó.

Vasárnap, szeptember 6.

9.00: Hírek, kozmetika. — 10.00: Református isentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Victor János dr. püspöki másodlelkész. — 11.00: Egyházi zene és szentbeszéd a királyi udvari várplébánia templomból. Szentbeszédet mond Strommer Victorin budapesti bencés házfőnök. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Szalonzenei hangverseny. Karnagy: Bertha István. — E hangverseny szünetében: »Rádiókrónika.« Elmondja Papp Jenő. — 2.00: Gramofonhangverseny. — 3.00: A »Rádióélet« gyermekjátékszórója. Harsányi Gizi előadása. — 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata. Gyárfás József m. kir. kísérletügyi főigazgató: »Az okszerű kukoricatermesztésről. Első rész.« — 4.15: Eugen Stepat orosz haláljazzzenekarának hangversenye. — Közben körülbelül 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — 5.15: A m. kir. Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Karnagy: Fricsay Richárd. — 6.30: »Kazinczy és Pest.« Jeszenszky Sándor előadása. — 7.00: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. — 8.00: Sport- és löversenyeredmények. — 8.20: Dalmüeladás a Studióból. »Doróttya.« Dalmü 3 felvonásban. Irta és szerlette Kacsóh Pongrác dr. Rendező: Tarnay Ernő. Karnagy Beck Miklós. — Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye az EMKE kávéház-ból.

SZERKESZTI: PALL BÁCSI.

A rossz bizonyítvány.

— Kis regény. —

Írta: Pall bácsi.

(10. folytatás.)

... Az erdő fái között már frissen lengedezett a hajnali szellő, mikor Bányász Feri felébredt a rejtkehelyén. A nap fényesen evezett az ég kék tengerén s dus aranyat csorgatott szét a susogó ágak között.

A fiu nagyot nyújtózott. A dereka fájt egy kicsit, de azért jól érezte magát. Eppen fel akart kelni, hogy előbujjon a rejtkehelyéből, mikor hirtelen emberhangokat hallott. Óvatosan kikémlelt. Nem messze két embert látott. Egy fa mellett álltak és hangosan vitakoztak.

— A tiéd a kabát, meg a mellény, az enyém pedig a csizma a nadrággal, — mondotta az egyik ember vékony hangon.

A másik dühösen tiltakozott.

— En másztam be az ablakon, az enyém lesz a csizma.

Feri ijedten rezzen össze. Kezdte sejteni, hogy ezek a vitakozó emberek tolvajok. Valamelyik házból lopták a ruhát és a csizmát és most osztozkodni akarnak. Amint jobban megnézte őket, látta, hogy cigányok. A vékony hangú ember volt a magasabb, míg a másik az agárhoz hasonlított. A zsákmány, a ruha és a csizma az egyik fa tövében hevert.

A két ember mindjobban tüzbe jött. Sehogy sem tudtak megegyezni a zsákmányon. A csizmához mindketten egyformán ragaszkodtak. Végül is egymásnak estek s dulakodni kezdtek.

Bányász Feri nagyon kényelmetlenül érezte magát a rejtkehelyén. Attól tartott, hogy a két tolvaj észre találja őt venni s talán még meg is ölnék. Azon gondolkodott, hogyan szökhethetne meg?

Közben a két cigány alaposan összeverte egymást. Orrukon, szájukon csurgott a vér. Mikor azután látták, hogy egyik sem bír a másikkal, abba hagyták a dulakodást és újból osztozkodni kezdtek. Ugy egyeztek meg, hogy a kabát lesz a vékonyhangú cigányé, a

mellény a nadrággal együtt a másiké, a csizmát pedig közösen fogják viselni.

Feri csaknem felkacagott, mikor ezt az egyezséget hallotta.

— Ezért ugyan kár volt összeverekedni, — gondolta magában. — Ezt előbb is elintézhették volna.

Ezután a cigányok magukhoz vették a zsákmányt s elindultak az erdőből kifelé.

A debreceni diák elgondolkozva nézett utánuk. Nagy keserűség fogta el a szívét... Ime: ő is oda jutott, mint ezek a kóbor cigányok. Nincs hova lehajtani a fejét, nincs aki enni adjon neki. — Mindenfelől veszedelem környékezi. Még szerencse, hogy ez a két tolvaj nem vette észre... Tolvaj! Hirtelen kigyul az arca a szégyenből. Eszébe jutott, hogy az ő lelkét is bűn terheli. Igaz, hogy csak meggyet lopott, de mégis csak lo-

pott. Nagyot sóhajtott és lassan útnak indult. Amint az erdőből kiért, egy idősebb emberrel találkozott, ki egyedül szántott két sovány lovával.

A fiu illedelmesen köszönt neki és megszólította:

— Jó reggelt kívánok, kedves bácsi! Tessék szíves lenni megmondani, hogy merre kell menni a legközelebbi állomáshoz?

Az öreg szántóvető keletre mutatott, ahol csakugyan látni lehetett a város házeit.

— Arra megtalálod az állomást, de ügyelj, mert az előbb két cigány is arra ment s azok könnyen lezuhattják rólad a ruhát.

— Köszönöm, bácsi, ügyelni fogok magamra, — mondotta Feri és elhatározta, hogy lassan fog menni. Nem akart a cigányokkal találkozni.

Elkészült az öreg embertől és útnak indult az állomás felé. A szántóvető fejesóvalva nézett utána. Nem tudta elgondolni, hogyan került erre az elhagyatott tájra ez az urruhás fiu.

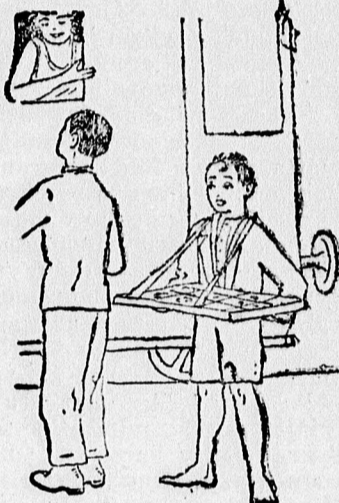
Feri pedig lassan poroszkáiva mendegélt a poros úton. Már egészen közel volt az állomáshoz, mikor látta, hogy a két cigány a város végén az egyik piszkos utcába bekanyarodik. A következő pillanatban el is tűntek előle. A diák

megkönnyebbülten sóhajtott fel. Most már nem kellett semmitől sem tartani. Gyorsabban szedte lábait. Rövid idő alatt ott volt ismét az állomáson, ahová két nappal ezelőtt olyan szép reménnyel a szívében érkezett meg.

VIII. FEJEZET.

A cukorkaárus.

— Cukorkát, csokoládét tessék! Cukorkát, csokoládét tessék!... kiáltotta percenként egy 13-14 éves fiu. Ott botorkált a sínek között s jobbra-balra tekintgetett, hogy nem akad-e az utazó közönség közül valaki, aki cukrot, vagy csokoládét akarna venni.

A fiu elnyújtott hangját néha éles leányhang szárnyalta tul:

— Friss vizet tessék!... Friss vizet tessék!...

Mikor a lány a fiu mellé ért, az rászólt:

— Juliska, jön a debreceni gyors, ott biztosan többet fogunk keresni, mint ma egész délelőtt.

A leány alig lehetett 12 éves, de arca máris csupa élénkséget, okos ságot és jószágot sugárzott.

— En is azt hiszem, bátyóka, — válaszolta tüdőn, majd hirtelen felkiáltott: Már jön is a gyors!

Ezzel elsietett. A fiu, aki édesbátyja volt neki, olyan gyorsan követte, amennyire a cukorkákkal és csokoládékkal tele rakott sülyos tálca engedte.

Ferkó, aki már egy órája ott ácsorgott az állomáson, érdeklődve nézegette a fiut, meg a leányt. Szeretett volna beszédbe egyeledni velük, annyival is inkább, mert nemcsak éhes, hanem szomjas is volt.

Közben a debreceni gyorsvonat berobogott az állomásra s a kocsik mellett ismét feltűnt Juliska és a bátyja. Szorgalmasan kínálták a cukrot és a vizet. A fiu, akit Károlynak hívtak, éppen egy idős néninek nyújtott be a kocsik ablakán át egy csokoládét, amikor valaki hirtelen úgy meglökte hátulról, hogy csaknem elesett, tálcájáról pedig a cukrok és a csokoládék legurultak a földre a sínek közé.

Az illető fiatal ember volt, aki

azt hitte, hogy lekésik a vonatról, és szelesen, senkit sem nézve rohant a kocsik felé. Mikor látta, hogy milyen bajt csinált a szeleségével, idegesen mordult rá a fiura:

— Mért nem vigyázol jobban!

Károly az előbb csaknem sírásra fakadt elkeseredésében, de most őszinte haragba jött s dühösen szólt oda:

— Vigyázzon az úr... Miért jött nekem!?

— Ne feleselj, te tacsó!

Ezzel a szeles ur arcul ütötte a fiut. Juliska éppen akkor ért oda és dacosan, remegő szájjal támadt a verekedős úrra:

— Hogy merre megütötte a bátyámat!...

— Te meg takarodj innen! — rivalt rá az ember s ellökte maga elől, majd felszállt az egyik kocsiba.

A két gyerek tanácstalanul, könnyes szemmel nézett egymásra. Arról egészen elfelejtkeztek, hogy a legsürgősebb teendő lenne a földre esett cukrokat, csokoládékat összeszedni. Eppen ezért meglepődve fordultak hátra, amikor mögöttük egy ismeretlen hang csendesesen megszólalt:

— Mért nem szeditek össze a cukrot? En is segítek, ha megengeditek. Nem veszek el semmit.

Bányász Ferkó állt mögöttük. Ők nem ismerték Ferkót, Ferkó sem őket, de valahogyan megbiztak egymásban. Először a leányka szólalt meg:

— Igaza van... Gyorsan szedjük össze a cukrokat, meg a csokoládékat... Hátha tudunk még valamit eladni.

A következő pillanatban egyszerre hat fürgé kéz kezdte összeszedni az elszórt árukat s nemsokára ismét felhangzott Károly ajkán a kínálás:

— Cukrokat, csokoládét tessék!

Feri segített neki az eladásban s mikor a vonat kirobogott az állomásról, Károly örömmel állapította meg, hogy az üzlet igen jól sikerült. Elismerően rázta meg a Feri kezét:

— Köszönöm, pajtás... Ezt neked köszönhetem.

A három gyerek között szinte percek alatt olyan meghitt barátság fejlődött ki, mintha már évek óta ismerték volna egymást. Károly elmondta, hogy az ő apját Kalik Bálintnak hívják és hadirokkant. Kalik Bálint engedélyt kapott, hogy az állomáson cukorkákat árúsíthasson. Ő azonban csak mankóval tud járni s ezért ők ketten árúsítanak helyette. — Néha igen szépen keresnek, csak az a baj, hogy a mostohájuk soha sincs velük megelégedve.

Bányász Feri szintén elmondta a maga történetét. Nem hallgatott el semmit, még a meggylopást is bevallotta.

(Folyt. köv.)

Őszi dal.

Ősz csöndje ül a lomb alatt
Elmúlt a nyár...
Hosszú vándorútra készül
A gólyamadár...

Ujra árva lesz a falu
Es kihalt a rét!
Csak a barna tücsök cripel
Bús bucsuzenét!...

Az őszi szél süvítve zúg,
S hull a falevél...
A világra ráborul a
Csillagtalán éj!...

Hűvös őszi éjszakában
Nyáj kolompja szól...
Bús, elkésett madár felei
Rá a lomb alól...

Az én lelkem gyújt őrützet
S annak lángja ég:
Élet kél a haldoklásra —
S lesz új tavasz még!

Mikor édes kacagásra
Ébred a határ
S a szavára a magvető
Dalolva megáll!

A lelkébe, mint egy zsolttár,
Uj sejtelem kél;
A bánatra öröm fakad
S tavaszt hoz a tél!...

DAKU ISTVÁN.

Az aranyziget.

Egy nagy tenger melléki városban lakott egy nagyon gazdag ember feleségével és egyetlen fiukkal — Karival. Palotájuk telve minden jóval, mérhetetlen vagyontokról nem nagyon tudtak volna számot adni. Boldogan éltek volna, ha Kari nem lett volna olyan nagyon vásott. Az ő gonoszága azonban még az életüket is megkeserítette. Sohasem hallgatott szülei intő szavaira, ellenben minden erkölcsi prédikáció után még ki is csufolta őket. Ha csak tehette kiszökött a palota előtt ácsorgó szuhancokhoz, akikkel hamarosan bsszekülbözőtt, aminek magától értetődően Kari volt a szenvedő hőse. Olykor, amikor összetört tagokkal hetekig nyomta az ágyat, fogadkozott, hogy »soha többet rossz nem leszek«, de amint az ágyat elhagyta, bizony elfeledkezett a fogadalomról.

Szülei messze földről hozattak híres-neves nevelőket, akik váltig állították, hogy Kariból a legrövidebb idő alatt embert faragnak. Ezen állításukra azonban Kari hamarosan rácafozott, amit legjobban az a tény bizonyít, hogy a legvittebb nevelő is egy hónap multával fizetését és könyveit hátrahagyva, igyekezett a Kari kellemesnek semmi esetre sem mondható társaságából minél biztosabb távolba kerülni.

A sok nevelő sietős távozását látván, szülei elhatározták egyetlen fiacskájuk nyilvános iskolába való beiratását. Remélték, hogy ott a jó gyermekek társasága megjavítja majd Karit is. Ő azonban nem-hogy megjavult volna, de még a jó gyermekeket is elrontotta. Zsebében mindig lehetett találni szegyet, gombostűt s különböző csinyekhez szükséges segédeszközöket.

Tízpercben Kari teletüzdelt a tanító ur székét gombostűvel és amikor a mitsem sejtő tanító ur leült, illetve le akart ülni, egy rettenetes ordítást hallatva ugrott vissza fel. Arca kékbe-zöldbe játszott s izgatottan hadonászva kérdezte:

»Ki volt az az akasztófavirág, aki ezt becses személyemmel szemben megtenni merészelté?!« Az egész osztály mintha megnémult volna, senki egy kukkot sem szólt. Ebben a csendben állott fel Kari.

— Te voltál, te aranyos mákvidág?! — kiáltott a tanító ur — gondolhattam volna, hogy csak te vagy ilyesmire képes... Gyere csak ki!...

Kari lassan cammogott a tanító ur elé, aki alaposan kiporolta.

Ilyen és hasonló esetek folytán nem csoda, hogy Karit az iskolából hamarosan kiespták.

Ettől az időtől fogva Kari folyton csavargott. Pajtásai a lehető legvászottabbak közül kerültek ki, akiknek a rossz társaságában a sarki gyümölcsös vagy cukorkásnéni árúját skoszor megdézsmálta. A károsultak apját keresték fel, ki a kárvalottaknak a kárát mindig megtérítette. Ilyenkor szülei megintették, de ő sohasem hallgatott szüleinek intő szavaira. Emiatt sokat sirtak és feladtak minden reményt, hogy egyetlen fiukból vala mikor is jóravaló ember váljék.

Egy délután csatangolásából fáradtan hazatérve leheveredett és elaludt. Álmában a tengeren hajózott. A láthatár szélén zöldelő szigetek látszóttak.

A szigetek egyikén hatalmas torony magaslott, amelynek arany tetején a nap sugarai visszaverődtek. Ehhez a szigethez közeledett a hajó. Mikor kikötöttek, csodálkozva látta, hogy a föld szinaranya, a házak aranyból, az emberek ruhái arany. Mind-mind arany volt. Kari csodálkozva szemlélte a csodálatos aranyzigetet és lakóit, majd sietve partra ugrott, hogy egy pár darab rögtön — persze aranyat — magához vegyen, amikor — felébredt.

— Aranyat! Aranyat adjatok! — kiáltotta még mindig az álmombeli arany után kapva. — Oh, de szeretnék az aranyzigetre eljutni.

Mikor az apja ezt hallotta, így gondolkodott: Talán az arannyal jó utra lehetne még téríteni... és én mindenesetre megpróbálom.

— Rendben van fiam — szolt Karihoz — kívánságodat teljesítem. Elviszlek, ahová olyan nagyon vágyakozol — az aranyzigetre.

Tudnivaló, hogy Kari apjának lakott egy rokona egy távoli városban. Abban a városban volt egy nagyon jó iskola, aminek messze földre elment a híre. Az apja elhatározta, hogy fiát elviszi abba a városba, míg ő abban a hiszemben van, hogy az aranyzigetre mennek.

Ugy is lett. Hajóra ültek, s több napig tartó utazás után megérkeztek rokonuk lakóhelyére. Az apa elmesélte neki fia rakoncátlanságát és annak az aranyzigettel való megjavítása célját. Azután elment a híres iskola tanítójához és részletesen előadta jövetelenek célját neki.

Kari ezekből az ellene szótt tervekből mitsem sejtett.

Másnap az apa kézenfogta fiacskáját s elindultak.

Mentek egy ideig, amikor egy nagyon szép kertekkel szegélyezett épület vonta magára Kari figyelmét, aminek láttán is morfondírozott magában: Ez a szép épület biztosan az aranyziget fejedelmének lakóhelye lesz. Mikor közelebb értek, csodálkozva olvasta — már ahogy nagynehezen kibetűzte, az épület elején diszlegő betűket: »ISKOLA.«

— De hol van itt az arany, amiért jöttünk — gondolkodott tovább Kari — biztosan ebben a szép házban. S ment nyugodtan az apjával míg egy szép terembe értek.

Amint Kari körülnézett, egy nagyon szép, tágas tantermet látott. A padok szépen sorakoztak s bennük jólöltözött fincskák és kis leánykák ültek. Illedelmesen köszöntötték őt és apját, amikor beléptek. Kari bámult... bámult...

— Arany! Arany kell nekem! — akarta mondani, de szembetalálta magát a tanító ur jóságos tekintetével, amitől szégyenkezve sűtötte le a szemét.

— Mondd csak nyugodtan — szolt a tanító ur. — Van nekünk aranyunk bőven, amiből szívesen juttatunk mindenkinek, aki megérdemli. Tudnod kell azonban, — hogy az arany adományozása törvényekhez van kötve, amelyek tiltják a piszkos ruhájú vagy arcu gyermekeknek való adományozását. Eredj haza és öltözz át olyanra, mint a padban ülő korodbeli gyermekek egyike.

Kari úgy tett, amint az a tanító ur megparancsolta. Másnap fizta és új ruhában jelent meg az iskolában s rögtön nyújtotta kezét az ígért aranyért.

— Most már megérdemled az első rész aranyat — szolt a tanító ur miközben egy darab aranyat nyújtott át Karinak. — De biztosíthatlak, hogy sokkal többet kaphatsz még, mert a mi aranykészletünk kiapadhatatlan. Ha még több aranyra is tartasz igényt, alá kell magad vetni: a mi törvényeinknek s azok elsajátítása végett egy héti rendszeresen kell iskolába járnod. Egy hét elmultával jelentkezetsz illő jutalmad átvételéért.

Egy hetet eltöltött Kari szorgalmas tanulás közepette. Nagy tudással itta a könyveknek minden betűjét magába. A tanító ur parancsolataitól sem jobbra, sem balra el nem tért. Még a barátival való veszekedés és verekedések től is eltekintett, sőt a jó tanulók modorából sokat elsajátított, úgy hogy egy héten belül a legjobb tanulók közé számított.

A hét eitelével Kari beállított a tanító urhoz. Kellő távollásban, illően meghajolt és szótlannul megállt. A tanító ur látva Kari zavarát s hogy kezében valamit szorongat, megkérde:

— Mi van a kezében, Kari? Kari kinyitotta a markát, benne a tanító urtól kapott arany volt.

— Tessék, visszaadom, — szolt Kari. — nem kell.

A tanító ur csodálkozva nézett rá.

— Mégis, mit szeretnél ez egyheti szorgalmas tanulás jutalmául — Mit?... Tanulni... Tanulni szeretnék. Sokat!...

Ettől a naptól kezdve mintha kicserélték volna Karit. Éjt-napot egybevetve tanult fáradhatatlanul szorgalommal, hogy régi mulasztását helyrehozza. Az osztály legjobb tanulója lett s aki csak pár szót váltott vele, az rögtön megszerette.

Ezen a jó uton haladva elérkezett a tanév vége, amikor is Kari egy aranypécsetes, tiszta jeles bizonyítványt kapott.

A tanulók az egymástól való elválás alkalmából egy ünnepélyt rendeztek, melynek végeztével szívesen vettek egymástól búcsút a jövő évi kellemes viszontlátás reményében.

Repesett a Kari szíve az uton hazafelé, kiszinezte szülei óriási

meglepetését az ő megjavulása felett.

»Végre megérkezett. Szüelti össze-vissza csókolta s térdreborulva kért bocsánatot régi szófogadatlanságáért.

Szülei először hinni sem akartak neki, csak amikor elővette bizonyítványát s így szolt az arany pecsétre mutatva: »Ez az az arany amit egyévi szorgalmas tanulással szereztem magamnak!«, csak akkor ölelték — sirva a boldogságtól — szívükre fiacskájukat, aki mégis csak megjavult.

— Valamiko nagy tévhitben voltam, amikor azt gondoltam, hogy az arany ér valamit!... De most már tudom, hogy a tudomány többet ér a világ összes aranyánál! Kérlek benneteket, bocsássátok meg régi büneimet, amelyeket tudatlan koromban követtem el.

— Megbocsátunk, drága gyermekünk — mondták szülei, örömkönytelve hullatva, látva fiacskájuk teljes megjavulását, amiről pedig ők már régen lemondtak.

Kari még sokat tanult, tapasztalt, később pedig sokszor meglepeték nevét, mint nagy tudósét.

Lusta Laci története.

— Verses regény. —

Irta: Kiss István.

I.

Lusta Laci olyan gyerek En több olyant nem ismerek. Esze mindig azon jár Csok hogy mikor játszhat már S a szeptember, hogy eljött Az iskola beköszönt. Laci kapkod fűhöz-fához Nines kedve az iskolához Inkább lenne bármi más Csak a szörnyű tanulás Ne okozna anyyi bajt Laci töprengve sóhaj. Azon fő most a feje, Hogy itt az év eleje Merre menjen, mit csináljon, Hogy iskolába ne járjon, Hopp nagyszerű, vagyogó... Ez az ötlet csoda jó Laci ujjong szaporán S hogy mit csinált azután Azt nektek, ha jók lesztek. Majd elmondom, gyerekek!

Gyurka nyári kalandja.

Irta: Debreceni.

Gyurka, a nagy mamlasz gyerek, akiről már meséltem nektek gyerekek a nyári szünet alatt sem tagadta meg magát. A fürdőn, a hol nyaraltak, pár nap alatt mint a környék remét emlegették. Ő volt az, aki a fürdőzők ruháit egy izben elrejtette s azok hasztalan tettek tüvé érte mindent, míg aztán Gyurka megunva a tréfát, elő nem adta. Máskor azzal rémitette el a többi fürdőző gyereket, hogy krokodilust látott a vízben. Ugyan csak ő subickolta be az Erzsike néni fehér kalapját is feketére, mikor az éppen vendégségbe készülődött.

Papája végre megunta a sok haszontalanságot, no meg aztán veszedelmesen közeledett a javítóvizsga ideje is. Gyurkát már várta otthon egy szigorú nevelőbácsi és Gyurka már csak az algebrai tételek mellől sóhajtozva gondolt a fürdői csinyekre.

Legközelebb elmondom gyerekek a Gyurka javítóvizsgájának izgalmas történetét.